

స్వాతంత్ర్యతీర్థానము

సంపూర్ణజాతీయ స్వాతంత్ర్యము భారతదేశప్రముఖుల యొక్క ఆదర్శమని ప్రకటించిన దేశీయమహాజనసభవారి తీర్మానమును ఈసభవారు హృదయపూర్వకముగ ఆమోదించుచు రాబోవు ఫిబ్రవరి 12 వ తేదీన ఢిల్లీలో జరిగిన కార్యనిర్వాహకసంఘముయొక్కయు ఇతరరాజకీయపార్టీ ప్రతినిధులయొక్కయు జాయింటు సమావేశములో యాసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యసిద్ధాంతము స్వరాజ్యవిధానమును తయారుచేయుట యాసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

యాస్వాతంత్ర్యతీర్థానము ఆత్మహుగి గోవిందాచార్యులుగా రుపపాదించి కాంగ్రెసుయొక్క సిద్ధాంతము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని నుపన్యసించిరి. పోమారి పేర్రాజుగారు ఆమోదించిరి.

స్వామి కుమారానందగారి గంభీరోపన్యాసము

వీరు బెంగాలు దేశములు

అధ్యక్ష! స్నేహితులారా సోదరులారా! సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్థానమును బలపరచుటకైయే నాకు మొదటి సారకము. అహమ్మదాబాదులో నమావేశమైన 1921 సం॥ రములో అజదు మూలానా పాజరతుగారి తీర్మానమును నేను బలపరచితిని. అందులకే నాకు నాలుగువత్సరములు కఠినపరకమును యిచ్చిరి. ఒకస్నేహితుడు స్వాతంత్ర్యవంటే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమని చెప్పెను. యాసంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమనగా కొద్దికొద్దిగాయిచ్చేది పుచ్చుకొనేదికాదు. నామిత్రులు ప్రకాశం గారివంటివారు యాతీర్మానమును నవ్వించిరి. యిది నవ్వలట కాదు. స్వరాజ్యశక్తిని నిర్ణయించవలసినదని లక్ష్మీ కాంగ్రెసులో 1916 లో స్వరాజ్యం కావలెనని చెప్పినది. అంతకు పూర్వము కాంగ్రెసు జోహుకుముల కాంగ్రెసు లక్ష్మీ కాంగ్రెసు అనంతరము మాలనా పాజరతు మొదటిగారు యాశక్తిని నిర్ణయించవలసిన ప్రయత్నించిరి. దీనినిగూర్చి అనేకసార్లు కాంగ్రెసులో ఉపపాదించవలసిన ప్రయత్నించిరి. కాని మొన్నజరిగిన మదరాసు కాంగ్రెసులో ఆమోదించిరి. మాలనా పాజరతుమోహనీ నేడు నైమనుకమీషనునకు తోడ్పడవలెననుచున్నాడు. అయినా ఆసంగతి మనకిపుడు అక్కరలేదు. మదరాసు కాంగ్రెసులో దీనిపై వ్యతిరేకంగా మూటాడినో యిది ఆసేతులచే ఆమోదించబడినది మనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కావలెనని చెప్పుట తప్పుకాదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముచేసిన కాంగ్రెస్ స్వాతంత్ర్యమును స్థాపించేరోజు కూడ వచ్చుచున్నది. బాలమువారు ఒకసారి పత్తులై స్వాతంత్ర్యమును స్థాపించుకొనిరి. నామూహ్యతీతమై నలువంటి స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటించే రోజు వచ్చుచున్నది.

సభలో తీర్మానం ఆమోదించిరి.

విదేశవస్తు బహిష్కరణము

విదేశవస్తు బహిష్కరణమును విస్తరించి ఖద్దరవస్తు మను ధరించవలసినదిగ యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

అస్పృశ్యతను తొలగించుట

అస్పృశ్యతను వెంటనే వన సంఘము నుద్ధరణంజీతొలగించవలసినదిగ యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

యా జిల్లాలోని ప్రతి గ్రామములోను గ్రామ కాంగ్రెసు సంఘములను నెలకొల్పవలసినదిగ యీ జిల్లా ప్రజలకు హెచ్చరించుచున్నారు.

శ్రీ పో. పేర్రాజుగారు.

అలి కలిదిండి గంగరాజుగారు.

ఆంధ్రభటు సేవక సంఘతీర్థానము

జిల్లాలోని ప్రతిసేవ కక్కురకు వచ్చు భటులుగా తర్ఫీతుసాండులకు ఆంధ్రభటుసంఘాధ్యక్షులుగా శేరవలసినదిగ యీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.

శ్రీ పో. జోగయ్యశర్మగారు

అ. తా. నువ్వురావుగారు

ఇరిగేషను

నీటివనర్ల నభివృద్ధిచేయుటకు గాను "ఇంప్రోవ్మెంట్" పేర నుమారు కిలతుల రూపాయలను ప్రభుత్వమువారు యిచ్చేసి అక్షేపము నాప్రకారము నీటివనర్ల యభివృద్ధికిరంతవరకు వినియోగించ వందుల కీసభవారు ప్రభుత్వము వారి చర్యను గర్హించుచున్నారు.

శ్రీ యం శివరామరాజుగారు

యాతీర్థానమును శ్రీకొక్కంటి దొరయ్యగారు రుపపాదించిరి.

కుండతూరల ఏర్పాటు. (కొలవల రీమోడలింగు)లలోని లోపముల నివారక కేకసార్లు రైతులువెల్లడించియున్నను ప్రభుత్వోద్యోగముల తక్కులపకారమే సదరు తూరల పని చేయుటలేదని ప్రభుత్వమువారికి తెలిసియున్నను యావిషయములో రైతులయిబ్బందులను తొలగించుటకు బదులు వాటిని నానాటికి హెచ్చించుచున్నందులకు యీసభవారు ప్రభుత్వము వారి చర్యను పూర్తిగ గర్హించుచున్నారు.

రెంప పంట సాగుబడి భూమి (రెకండు క్రాఫు జాక్) నిర్ధారణ చేయుటలో నాయాభూములకు సంబంధించిన రైతులతోగాని సంప్రతింపక ననుభవమున్నట్లేని ప్రత్యేకోద్యోగియుల నియమించి వారి యవక తనక నిర్ధారణచే రైతులకు తేజాని యిబ్బందులను వ్యయప్రయాసలను కలిగించుచున్నందులకు యీసభవారు ప్రభుత్వమువారి నెంతయు గర్హించుచున్నారు.

శ్రీ చిం. బాపిరాజుగారు.

కలిదిండి గంగరాజుగారు యాచిగున తీర్థానము నుపపాదించిరి

ఈజిల్లాలోని డెల్టా తాలూకా రైతులకు ప్రాజాధారమైన ముదు నారుచుట్లను నాటికి సంబంధించిన చెరువులకును ఏప్రియులు నూనములో నీటిపల్ల యని చేయవలసిన బాధ్యతను డి. పి. డబ్లియు డిపార్టుమెంటువారు గ్రహీంపనందులకు యీసభవారు వారిని గర్హించుచున్నారు.

క్రొత్త రైల్వే

విలూరునుంచి చింతలపూడి కూనవరం మొదలగు ప్రముఖమైన గా భద్రాచలమునకు రైలుమార్గము చేయుటలే ఫలవంతమై జనబాహుళ్యము గల ప్రదేశముల కనుకయు లాగున నిడదవోలునుండి పశ్చిమముగా జుంగారూడెం అత్యంతపైబెట్టబడిగా భద్రాచలమునకు రైలుమార్గమును చేయుట నిశ్చయ లాభకరమని గూడెల్లా తాలూకానుండి పెట్టతాలూకానుండి డెల్టాతాలూకానును నులకును ప్రయాణీకులకును కూడ రాకపోకలకు యుపయు మనియు యీసభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు

శ్రీ చిం. బాపిరాజుగారు

అధ్యక్షుని అంత్యోపన్యాసము

యాశోజ చాలా కుదిరిన సేన అధ్యక్షతవదని న లంకకొండులకు యిదే ప్రారంభమైన నాయెడల సానుభూతి జూపి నాకు తోడ్పడి యింకజేయ ప్రయత్నముగా సభను జరిపినందులకు ఆనందించుచున్నాను సేనుచేసిన తీర్మానముల నన్నిటిని చేయుటలేదు మిగ్రాములోనికి బోయి వీటిని ఆచరణలోనికి తేగలదులకు కోరుచున్నాను. నాడు మనంతికి మనమే స్వరాజ్యము పాదించుదుము.

సభా అసెలరము అధ్యక్షులకు ప్రేక్షకులకు ప్రతినిధులకు మున్నగువారికి శ్రీయంత నిడమిరి లక్ష్మీవారాయణ గారు ఆహ్వానముమొలకై వందనము లొనర్చిరి.

భూమి సంఘమువారి ఏర్పాటు

27, 28 తేదీలలో వచ్చినవారికి భూమిసంఘములను ఏర్పాటుచేసిరి. భూమిసంఘ ఏర్పాటులో పిండిబంబుల సహా ఏర్పాటుచేసిరి. యీతాలూకాలోని చాలమంది గ్రామాలవారు భూమిసంఘములను తదితరసహా మును చేసి తోడ్పడిరి శ్రీచింతలపాటి బాపిరాజుగారు, వేగేశన ముప్పరాజుగారు, కలిదిండి గంగరాజుగారును ప్రత్యేకముగ శ్రీదామోదీనరపు వెంకటవరసింహారావు పంతులుగారు సభ ఏర్పాటు భూమిసంఘ ఏర్పాటును సరిగా జరుగుటకు పాలుబడిరి.

విన్నవము

దీనివల్ల నమ స్తమైన వ్యాపారస్థులకు తెలియ పరచడ మేమనగా మేము మిన్నట్టా 89 వ నెం గృహమునకు మామకాణమును మార్చితిమి ఇకమీదట మావ్యాపార విషయము లన్నియు ఈ చోటుననే జరుపబడును.

భోగిలాల్ మంగల్జీ అండ్ కో,

నీమకమలముల వ్యాపారులు,
89, టంకశాలపేథి, మద్రాసు.

"BRAHMACHARYA."
An English Monthly
Annual Subscribers Rs. ONE with postage.
CONTENTS.
Vedic Prayer, National Heroes, Swami Shradhdhanand's confidential Talks, Sadhu Vaswani's inspiring articles, Gurukula Education, Yogic Practices, Nature Lining, Physical culture, Travel Diaries, etc. etc.
Apply to:-
MANAGING EDITOR,
BASAVANGUDI P.O. BANGALORE CITY.

చెన్నపురి జారు ధరలు

1928 సం॥ జనవరి 31 తేదీ మంగళవారము

1. ధాన్యములు

బియ్యము	చిల్లర	42 కంబులు	18 80	14 8
కుసుమ	చిల్లర	14 00	16 00	
నెల్లూరి	చిల్లర	14 00	16 00	
ధిల్లి	చిల్లర	14 00	16 00	
రా	164 బస్తా	1-8	11 80	12 00
ప్రయ			28 00	25 00

2. పూసమువస్తువులు

కందులు బస్తా	1-8 ర	205	12 00	15 00
నెనగలు	చిల్లర		18 00	14 80
చెనలు	చిల్లర		15 00	16 00
మినుములు	చిల్లర		15 00	18 00
ఉలలు	ర	195	10 80	12 00

3. నూనెవస్తువులు

నవ్వులనూనె	చా 1-8		155 00	160 00
నెయ్యము	చా 1-8		14 00	21 00
కొండాపురం నేరు నెనకత్త	చా 1-8		60 00	52 00
ఇతర ప్రదేశము			48 00	46 00
నేరు నెనగనూనెగానగ	చా 1-8	114 మెమె	111 00	
అమడుము	చా 1-8		107 00	109 00

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపగిలు	చా 1-8		74 00	75 00
కూరసనుపు			40 00	44 00
మిరిపకాయలు (గుంటూరు)	చా 1-8		77 80	80 80
దనియాలు	చా 1-8	87-0-0	మొదలు	98 వరకు
గుంటూరుపాయకట్టు	చిల్లర		40,45	
కాళివా నీటిపాయకట్టు			50,55	
చెల్లము	చా 1-8		28 00	50 00
అన్నా చక్కెర బస్తా	1-8		28 40	28 60
చింతివండు	చా 1-8		28 00	60 00

5. ఇనుము

కట్టాకం	చా 1-8		29 00	33 00
చనరం			24 00	31 00
రవుండు			24 00	32 00

6. నూలు

నం 20 బెన్ని	సింహం	యా		7 60
నం 6	చిల్లర			4 120
నం 24	లా			6 20
నం 20 1/2 రెబ్బెట్టెలు				7 00
నం 40 బామ్మరు	10	కా		10 20
నం 44 సాంబో				5 36
నం 4 బెన్ని మసీడు				4 00

7. దూది

కోండానట్టు	బాము 1-8			351 00
------------	----------	--	--	--------

8. లోహములు

బెండి 100 తులం	1-8		60 20	60 80
బంగారు తులము	1-8		21 00	21 20
పవరము	1-8			18 7 8
ఇక్రడి	చా 1-8		235 00	237 00
రాసి	చా 1-8		275 00	277 00

మోహినీ తైలము

5 తుల నూనెగల సీసా 1-8 0-12-0
శ్రీపురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.
ఇది మనఃపరిశ్రమము తేయు విద్యార్థులు, స్త్రీదర్శు, ఉద్యోగములు మొదలగువారికి సుఖనిద్ర, విక్రాంతి నిచ్చును. మందరల మోహాలావణ్యములకు ప్రాపగుతులను మనోహరముగ చెంచి కాపాడును. ఈ తైలమునందుగల రమణీయమును కువాసన చెప్ప నలవి గాదు. తలకు రాచి దువ్వకొనిన ఇరుగుపొరుగు వారలగుడ పరిమళము వ్యాపించును. తలలో చుండును పుట్టి నియ్యదు. దీనియందు మనోహరమును కువాసనద్రవ్యములను చేర్చి తయారుచేయించి వేలకొలది సీసాల విక్రయించి మెప్పు బడసి యున్నాము. వేయేల, ఒకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు.
అమ్మతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

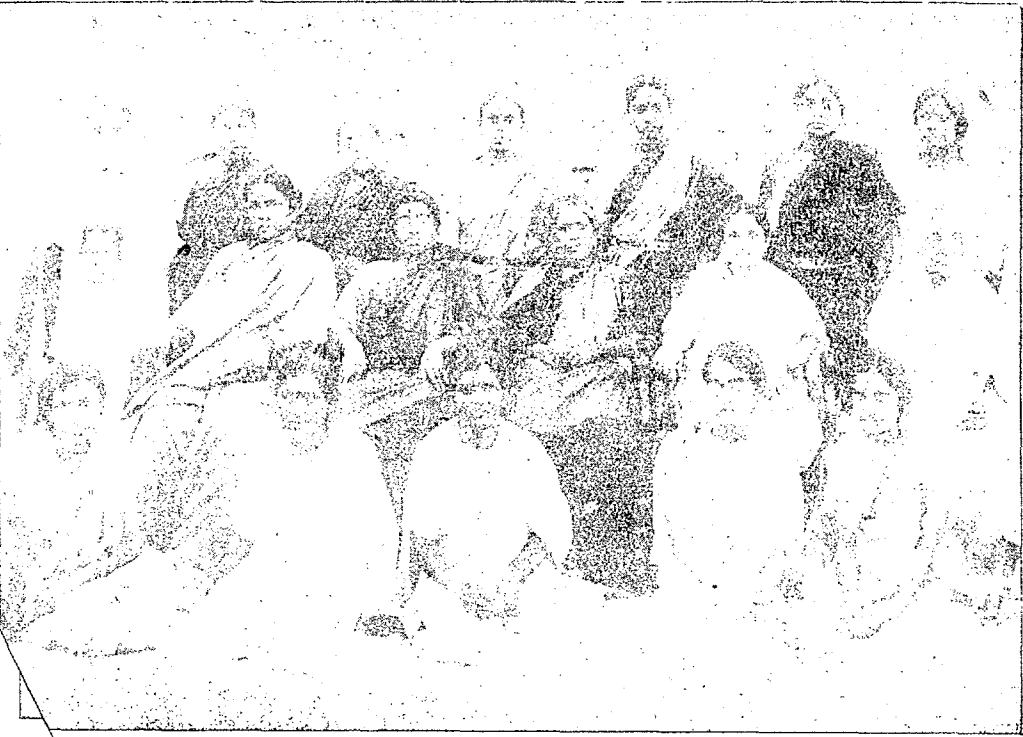
(సి. హెచ్. జగదీశచంద్రగారు)

తమ పత్రకయందు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానమును గురించి జరుగుచున్న తీవ్రవర్తనలను ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కు కలిపియు నూపములయందు తిలకించి, తుదకు దత్తమండలముల నెవ గల మనుజులచేత నేను కొన్ని విషయములను వెల్లడింపవలసివచ్చినట్లు దెలిసి, గతవారమున ఆంధ్రపత్రికలో శ్రీ ముత్యరామస్వామిగారు లిఖించిన వ్యాసమును వీక్షించితిని. కాబట్టి ముందు శ్రీ ముత్యరామస్వామిగారి యభ్యుక్తిని జరిగిన సభలోని తీర్మానములను ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్రమున దర్శనంబయింపజేయుచున్నందుననే జదివితిని. ముఖ్య బహిరంగ ప్రజను సభగానించి యాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ కేంద్ర మనంతపుర ముండకుండదనియు కానియెడల కర్నూలుక జేరవలెనను ధోరణులు గలవి వాక్యమిది.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమున కర్నూలు స్థానము అనంతపురము అన్ని పక్షములకంటె మిన్నయైయున్నది. ఆంగ్లస్థితి, వాతావరణము, ప్రైవేట్ సాంఘిక విషయములందు, జవాబుదారములు, అయోమ్యముల పరిస్థితులందు, విశ్వవిద్యాలయము కర్నూలు యేకాంతస్థములు తదితర సౌకర్యములు, స్థానిక బలిమియు ను నంతపురమునకు కలదు. అన్ని పక్షములనుంచి వచ్చు నెడల సమీపముగానుండు పక్షమెదియో అట్టి పక్షమున విశ్వవిద్యాలయ కేంద్రస్థానమును స్థాపించుట మంచిదని, అలీఘర్ ముస్లిం విశ్వవిద్యాలయ యాధాపక్షములగు డాక్టర్ జియోఫ్రెడ్స్ ఆహ్వానము గారకుడా వాక్యమిది. కాబట్టి నైజాం స్థానమునందుండు యాంధ్రప్రజలకు వాడి, గుంతకల్ మార్గమునందగు దెంచుటకు మిక్కిలి సమీపము. కాబట్టి ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ ప్రధానస్థానము, ప్రథమ కేంద్రమున అనంతపురమునందే స్థాపించునెడల యంధకారమున్నది యున్న దత్తమండలముల కెల్ల విద్యార్థులకు పూర్వము కనకాశము గలుగును ద్వితీయ కేంద్రస్థానము న్యవసాయ వాణిజ్యాది కళాశాలలు బెజవాడయందు స్థాపించవచ్చును. మూడవ కేంద్ర స్థానమున తదితర కళాశాలలను విశాఖపట్నము నందు స్థాపించవచ్చును. ఇట్లు త్రికేంద్రములకు గాను ఆంధ్రమహాజనులు పాటుపడవలెను. బెజవాడ కృష్ణ వేణీతీర్థ మైనను గ్రామపు నలువంకలు అగ్ని పర్వతములున్నవి. దానిని విత్తము సర్వదా దావాగ్నివలె యెంచుకొ యుచుండును శివోష్ఠస్థితి గ్రామభోగ్యము సమంజసముగా లేవు. కాబట్టి విశ్వవిద్యాలయ ప్రధానస్థానమున కెట్టి యర్హత లేదు. అనంతపురమే ప్రధానస్థానముగా నుండవలెనని ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ సెనేట్ వారును మరియు సెలెక్షన్ కమిటీ వారును యేకగ్రీవముగా తీర్మానించినారు. ఆకారములనుబట్టి మద్రాసు శాసన సభాసదులను మద్రాసు దొరతనపు వారును అనంతపురమునే ప్రధానస్థానముగా నేర్పరచెనని కోరుచున్నాను. అట్లు మద్రాసు దొరతనమునా రియ్యకొననినో చెన్నపట్టణమునందే ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించవచ్చును, అట్టితరుణమున ఈ త్రవరగారు ఆంధ్రులకు దత్తమండలపు ఆంధ్రులకు పశ్చిమాంధ్రులకు కలహములువాటిల్లవు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున మాత్ర విశ్వవిద్యాలయమునందు చేర్చుకొన్నట్లును. కావున కాసనసభయందు ఆంధ్రదేశోద్యమమునకు పాటుపడు ఆంధ్రమహాజనులెల్లరు అనంతపురమునే విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రధానస్థానముగా నెన్నుకొని వెనుకబడిన జిల్లాల నన్ను తిసి తికి దిచ్చెదరని మిక్కిలి విషయముగా పొగ్గించు చున్నాను.

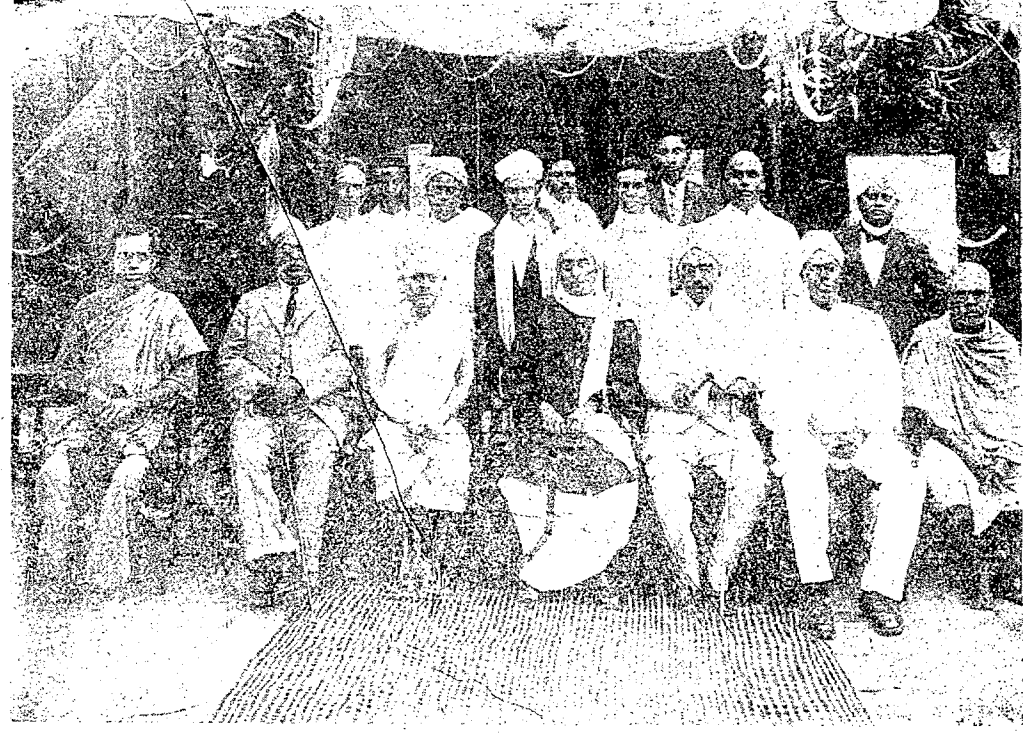
రా॥ సా॥ త్రోట వెంకటరససింహం మిమోరియల్ బ్రాడ్మిట్ సోటీపందెములు, కోరుకొండ (సా 1927)

3 సం॥ రములు వరుసగా గెలుపొందినవారికి గునూరు రు 100 లు విలువగల వెండిగిన్నె బహుమతి యొసంగబడును. ప్రైనల్సులో గెలుపొందినవారికి రి వెండిపతకములును ప్రైనల్సులో ఓడినవారికి రి బా॥ బ్రాబ్బులన్నా బహుమతి చేయబడును. ఈ పంజములు తూ॥ గోదావరిజిల్లావారికి ఏర్పాటు చేయబడినవి. కోరుకొండలో శ్రీ స్వామిలవారి కళ్యాణాది పంజములలో అనగా మార్చి నెల మొదటివారములో జరుపబడును. హాటిచేయవారు ధర్మభాషురును రు 5-0-0 లతో కార్యదర్శికి రు 18-2-28 తేదీలోపుగా పంపించవలయును. బసలును భోజనములను ఉచితము. ఇతర విషయములు కార్యదర్శికి వ్రాసిన బడయగలరు. తె. కం. వరాహస్వామి, కార్యదర్శి, కోరుకొండ రాజమండ్రి.

బ్రహ్మ సమాజి వార్షికోత్సవము

ఈ వార్షికోత్సవ సందర్భమున శుక్రవారము సాయంత్రము శ్రీల సమావేశము జరిగెను. శ్రీమతి డా॥ ముల్లపత్ని రెడ్డిగారు ఎం. ఎల్. సి., అధ్యక్షత వహించిరి. (పె. భో. బి)

జ్ఞానమందిర శంఖుస్థాపనము

గౌ. సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యగారు పెరంబూరు బారక్కునందు జరిపిరి. (పె. భో. బి)

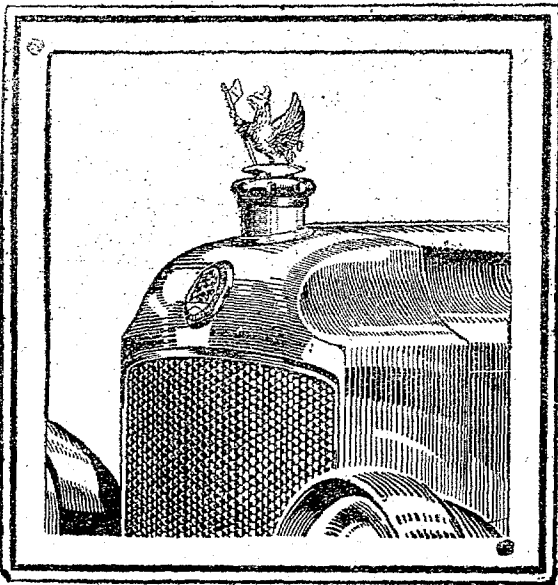
దేశోద్ధార కాంధ భాషా నిలయం కుక్కునూరు (నిజాం)

శ్రీ కృష్ణ దేవరాయల జన్మదినోత్సవం- వేమనజయంతి ఈ రెండు వర్ధంత్యుత్సవములను ఏకదినమున ఈ పువ్య బంధ గురువారంకోసమే యగుటచే వాడు జరుపబడెను. నిలయాధ్యక్షులే సభాధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ డాక్టరు బుర్రా శేషగిరి రావుపంతులు ఎం. ఏ. సి. హెచ్. డి గారు ప్రాసె పరు శిరుగురి హనుమంతరావు ఎం. ఏ యల్. టి. గారు పండిత జనమంచి సీతారామస్వామిగారు పంపిన సందేశములు చదువబడెను. నిలయోపాధ్యక్షులు ముకుందరామమూర్తి పండిత సన్నిధానం సూర్యనారాయణ శాస్త్రిగారు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల ప్రశంసించుచు రచించిన పద్యములు చదువబడెను. శ్రీ దుర్గా పంకటప్రయ్యగారు శ్రీకృష్ణ దేవరాయల జీవితము, పండిత పోషణ, ఆజాది ఈనాటి భాషాపరిస్థితులగురించి యుపన్యసించిరి. కార్యదర్శి కొ. వెం.రా. ల. నా. శర్మగారువేమన్నగారి జీవితము, గ్రంథ ప్రాశస్త్యము మున్నగుగల యనేక విషయముల, పద్యములతో సామెతలతో తమ యువ న్యాసము నుడిపిరి. కొ. వెం. రా. ల. నా. శర్మ, కార్యదర్శి.

శ్రీ ఆంధ్రభాషాభిరంజకసమాజము, పచ్చయప్ప సాశశాల, చెన్నపురి

వై సమాజపు యజమాన్యమున ఫిబ్రవరి నెల 1-వ తేది బుధవారము సాయంత్రము 4-15 గంటలకు పచ్చయప్పకళాశాల ఇంటర్ మీడియేట్ గ్యాలరీయందొక బహిరంగ పథ జరుపబడును. అందు శ్రీమదాంధ్రవిద్యావాచస్పతి, సాహిత్యసరస్వతి, కవిభూషణ, విద్యాసాగర, శతావధాని దోహద పేంకటస్వామి గుప్తగారు "ఆంధ్రభాషాభిమాన మ"ను విషయముగూర్చి యెల్లరకు సుబోధంబగున ట్టుపన్యసించును. ఆ త్రటి బ్రహ్మశ్రీ చల్లా శేషగిరిరావు పంతులవారి గ్రా నాధిపత్యము వహించురు. కాన బాంధభాషాభిమాను లెల్లరు రాగ బ్రాభితులు. యస్. నారాయణ శ్రేష్ఠి, వై. సేతు రామచంద్ర, (గౌరవ కార్యదర్శులు.) దివి తాలూకా ద్వితీయ అధిమాంధ్రమహాజన సభ, చోడవరం. ది 11-2-1928 సం॥ శనివారము ఉదయం 8 గం॥ నుండి మదరాసు శాసనసభాసభ్యులగు మలి రా॥ రా॥ శ్రీ॥ సుంద్రు వెంకయ్య ఎం. ఎల్. సి. గారి అగ్గత్యక్తికింద కృష్ణాజిల్లా దివి తాలూకా చోడవరం గ్రామమున సభ జరుగును. చాగ్ల గడ్డ మునయ్య, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు.

ఈ చిహ్నము

శక్తిని

ఆదంబరమును

గౌరవమును

నెటవేర్చుటను

సంపూర్ణతను సూచించును. ఈమిశ్రితమైన నుగుణములు ఈర

కము కారునందే గలవు :-

నూతన

Vauxhall

20-60

స్పెషల్ ఇండియన్ మాడల్స్లో ఈ దేశమునందు గిరాకీలకు తగిన మో

స్తరులందు సరాసరి ప్రపంచమునందు నిపుడు కలగల్గుచే నిర్మించబడినవి. ప్రస్తుతము మాప్రద

ర్శన గదులందు సరిశీలనార్హమై ఉంచబడియున్నవి. ఒలింపియా ప్రథమ ప్రదర్శనమునందు గొప్పజయముందినట్టి ఈ నూతన కారును వచ్చి

చూచి, పరిశీలించుడు. తరువాత ఇదిగోరలో లేనట్టి ఒక ప్రమాణమైన శ్రష్టతను నూతన వాక్కు హాల్ ఏర్పఱచినట్లు మీరే స్థాపించురు. వాక్కుహాల్ కర్మాగారము ప్రతినిధి ఈకారులలో నొకటిని బొంబాయి మీదుగా నడుపు

కొనుచు త్వరలోనే వుద్రాసుకువచ్చి మాప్రదర్శన గదులందు రాజోవు 10 దినములవరకును

యుండురు.

ధర రూ 7,770 లు

SIMPSON & Co., Ltd.,

MADRAS and OOTACAMUND.

డిల్లీలో హత్య

గుండుదెబ్బ అసలువానిని తప్పి మామగానిని చంపుట

ఈనెల డిల్లీజనవరి 30-కాబో హాసాను నైజామి గారు ఆన మామగారగు భాయి సామిలీయా (5 ఏండ్లు) గారికి సాయంకాలము 7 గంటలకు నైజామిదీను గేటువద్ద మోటార్లపై బోవుచుండగా వెనుకవారికి ఎవరో నాల్గు తుపాకీగుండ్లు ప్రేర్పిరి. రెండుగుండ్లు ప్రేగుగనే నైజామిగారు బండిలోనుండి బయటకు మాకిరి. మరిరెండు గుండ్లు ప్రేతెనుకాని అబిసారిని తప్పి బండిలోనున్న మామగారికి తగిలెను. వారు వెంటనే చనిపోయిరి.

15 ఏండ్ల ముసల్మాను జాల దొకడు అనుమానముపై అరెస్టు కాబడినాడు. వాడు నైజామిగారి బంధువనియు వాని కటుంబమునకు నైజామిగారికి దావాగలవనియు తెలియుచున్నది. నైజామిగారు ఆశ్చర్యకరముగ తప్పిపోయిరి. అలాగే వాడు వెనుక కరుగిడుచుండగా చూచినట్లు, చనిపోవుచున్న మామగారు నైజామిగారికి చెప్పియుండిరి.

బందరు తాలూకాబోర్డు

"వైపుకొ కమిషన్ నియామకము హిందూదేశ ప్రభా ల్లి ప్రాయముగ వ్యతిరేక మునటచే మన ఆసక్తుని పలి బుచ్చుటకై కమిషన్లకు సుసజ్జమున అడుగిడు ఫిబ్రవరి 3 తే దిని బోర్డు ఆఫీసును ౭ తరాలను మూయుటకు తీర్మానించడ మైనది "

విద్యుదను ప్రోత్సహి గవర్నరు జనరలుగ నియమించ బడిన మెక్స్ లెగారిని జంపుటకు కుట్రలు బన్నిరిని తెలిసి పోలీసువారు ఆయుధపాటలై ఆతనికి ఇంగ్లీషుభాషలు చాటి విర్రాండు కేరవరకు అపాయము రాకుండ గాపాడుచున్నారు

ఇంగ్లీషులు రసాయనిక పరిశ్రమ సంఘమువారు తమ వని యభివృద్ధిగాంచుటకు పరివాండు శ్రద్ధవహించుటకు వారికి చాటాలనిచ్చి ఏర్పాటు చేయుచున్నారు.

స్పెయిను నవలాగ్రంథకర్త ఇల్లును గ్రంథకర్తలకు నివాసముగ ఏర్పాటుచేసెదరు.

ఆంధ్రులారా!

నెబాన్!

తాలూకాబోర్డులు, మ్యునిసి

పాలిటీలు హార్తాళమే

చేయుచున్నవి

(1) బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ, (2) బందరు తాలూకాబోర్డు, (3) బెజవాడ తాలూకాబోర్డు, (4) నూజివీడు తాలూకాబోర్డు, (5) నందిగామ తాలూకాబోర్డులన్నియు తమ కచ్చేరీలను వాళకాలను ఫిబ్రవరి 3 తేదీని మూసివేసి రాయలుకమిషను బహిష్కరించుచు తమ యసమ్మిని తెలియజేయుటకు తీర్మానించినవి.

గుంటూరు తాలూకా బోర్డు

వాడుకూడా ఫిబ్రవరి 3 తేదీని పాళకాలను కచ్చేరీలను మూసివేసి రాయలు కమిషను బహిష్కరించి హార్తాళము చేయుటకు తీర్మానించిరి.

బందరు నోబిలు కళాశాల

పై కళాశాలాధ్యక్షులగు జాన్స్టనుగారు ఫిబ్రవరి 3 తే దీని కళాశాలను మూసివేయుటకు తీర్మానించిరి. రాయలు కమిషను గౌరవార్థమై మూసివేయుచున్నామని చెప్పిరట. విద్యార్థులు హార్తాళము చేయుటకు నిశ్చయించి ఆనాడు కళాశాలకు రాకుండుటకై ప్రయత్నములు చేయుటకు నిధితోక యీ సాకు చెప్పి క్రిందపడినా మీదములు మమ్ముకా లేదన్నట్లుగా కళాశాల మూసివేయ నిశ్చయించిరి.

బహిష్కరణమునకు, హార్తాళమునకు ప్రతికూలురైన వారందరికిని జాన్స్టనుగారు క్రొత్తమార్గమున, క్రొత్త సమాధానపద్ధతిని చూపించిరి. అని ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకవిశేష బందరు నుండి తొలివార్త నం. 3.

* * *
కుంభకోణం మ్యునిసిపాలిటీ

రాత్రి దీపములుగూడ వెల్లింపురు

కుంభకోణం మ్యునిసిపాలిటీవారు ఫిబ్రవరి 3 తేదీని హార్తాళమును జరుపుటకు మ్యుని పలు కచ్చేరీలను పాళకాలను మూసివేయుటయేగాక రాత్రిపూట ఆనాడు దీపములలో దీపములుగూడ వెల్లింపుటకడనియు తీర్మానించిరి.

ఘోరమగు రైలు ప్రమాదము

40 మంది హతులగుట. అనేకులు గాయపడుట

మాండలేరు బోవుచున్న మెయిలు ట్రెయినునకు క్యాకుటాగా స్టేషనువద్ద గొప్పప్రమాదము జరిగెను. ఒకవంతెననుండి ఇంజను రెండు సామానుబండ్లు రెండు మాడవంతెనకరిబండ్లు నడిలోపడినవి. మొత్తము 40 మంది చనిపోయిరి. 20 మందికి

28 వ తేది గుమరగను దెబ్బ తగిలినవి.

చెను. దీనికారణముగూర్చి ప్రశ్నలూ ప్రమాదము తలపించి ముందుగనోయిన గూక్కుబుడి ఆవంతెనవద్ద వచ్చుచోకొచ్చి. న కేవో అడ్డికట్టుతోచెను. కాని మెల్లగాబోవునదనుటచే గూక్కుబుడి తప్పించుకొనెను. తరువాతవచ్చిన మెయిలు ఇంజను దానిచెనుక రెండు సామానుపెట్టెలు రెండు కిల తరగతిపెట్టెలు ఒకదానిపైనొకటి నడిలోపడినవి. ఇంజను ముక్కువంతుకు వీలు లేకుండ పూర్తిగ సిద్ధమైనది. డ్రైవరు చనిపోయెను. ప్రయాణీకులబండిలో యెందరు చనిపోయిరో వెంటనే తెలియలేదు. వాక్కుకుట్టాలు తెగిపోయినందున వెనుక పెట్టెలన్నియు అట్లే నిలచిపోయెను. మొదటి రెండు శరగతుల పెట్టెలకేమియు హానికలుగలేదు. వెంటనే రంగూనునుండి ప్రత్యేక రైలుపై రైల్వే అధికారులు కొందరువచ్చి తమ సహాయముతో దెబ్బతోతగిలినవారిని బయటకుతీసి త్యాగపూర్వక పెండ్లి దువేసిరి. మరికొందరిని రంగూను తెచ్చి ఆశ్రమము గౌరవ ఎవరో బుద్ధిపూర్వకముగ నాల్గు స్త్రీ సమల ఆశ్రమమునందే వికమ్మిని లాగివేయుటచే యీ ప్రకాశుగిసిన పిదప గాంధీ దునిమిత్ర ముట్లు జేసిరో వెప్పజానెను. చనిపోయి.

(బి) ఈజిల్లాయందలి ప్రతి గ్రామమునందునను గ్రామ పథలంచేయించి గ్రామము త్రమమీదనుండె అన్ని బాపతులు యీ గ్రామము త్రమను నిల్లడిచేయును అధిక ప్రపన్నులు విధించు అధర్మమనియు యెవ్వధముగను సధిక ప్రపన్నులను చెల్లింప జాలమనయు ఆసభలలో తీర్మానములు చేయించవలినదని యీసభవారు యీజిల్లా గ్రామములను హెచ్చరించుచున్నారు

త గ్గి ం పు థ

వి పే ప్

మో డ త్ 96 నా రి ం గు కా ర్

వెల 1928 ఫి, వరి 1-వ తేదినుండి

రు 2500 కు

త్సం చ బ డే ను

నాణ్యముతో ఎట్టి తగ్గింపులు లేవు

ప్రస్తుతప్రపంచంలోలాండు, నూతన మార్పులుగలిగి
యిదివరకుంటే ఎక్కువ వాగుగా అమర్చబడెను.
4 చక్రముల బ్రేకులు, విలువగల ఖాకీతో తయారు
కాబడిన హుడ్లులు, ఓవర్ నైజు బెల్టాన్ టైర్లు తదితర
ములు కారు విలువను హేచ్చించు నూతన మార్పులు
గమనించదగినవి.

అ డి న న్ అం డు కో, (లిమిటెడ్) మ ద రా ను.

బెంగళూరు,

కల్లికోట,

తిరుచ్చినాపల్లి.

లింగడిట్

కృష్ణాజిల్లా పేదనవాస్తవ్యులు బ్రహ్మశ్రీ అన్నపర్ణుని
వరామయ్యగారు సామర్లకోట గ్రామము నల్పియిదివరకుండి
కాకు చేయుస్తూ మున్నగణార్చనయుద్యమమునిషయమై భీ
మవరం గ్రామములో చుండు సత్యనారాయణ మూర్తిగారి
గొట్టలో ముక్కొటివీకాదశీముదలు 4 దినములు స్కాంవపు
రాణము పూరితాధూపముగ భిక్షానైరాగ్యమును చక్కగా
సోధచేసిప్రజల (మానవుల) మనంబు లాకర్షించిచేసెనాడు. అం
ది తుగాను సామర్ల కోట భీమవరం పురవాసులు
5 186-0-0. యిన్నా ఒక బుగారపు యంగరయన్నా
మర్పించినారు. వీరుఇదివరకు చేస్తూమున్నగణార్చనయుద్యమ

ము అనగా 100 98 వేలుముది మాహేశ్వరులకు అన్నపాన
ము. (ప్రతిదీక్ష). పైవిధముగ కథలు చెప్పి సదకు వచ్చేవ్యము
కల్ల 6 సంవత్సరములక్రితమే క్రతము పూర్తిచేసినప్పటికినీ తరిగి
జీవితాంతము వరకు సదకు అన్నదానము జరిగించబడెననెడి యా
న్వేశ్యములో పూర్తియైనప్పటినుంచి యిప్పటివరకు జరిగించుతూ
నేయున్నాడు. ఇదివరకు వారు తులములోనే యుండినతంపూ
ర్తిచేసి యిప్పుడువీర శైవమతమునంబువేళించి దీక్షవహించెను. వీ
రికి యాశ్వరుడు చిరాయువు నొసంగి యుద్యమము సువేర్చి
రక్షించుగాక!

ఆర్యాధుల ఘంటయ్య.

మహాత్మాగాంధీగారి తృతీయ పుత్రుడగు రామదాసు
గాంధీగారికిని శ్రీమతి నిర్మలాదేవిగారికిని 27 వ తేదీని అనా
భావాబాదు సత్యాగ్రహశ్రమమున వివాహము జరిగెను.
వివాహముంద ప్రధానమైనతంతు మాత్రము జరుపబడెను. తది
తరమైన ఆచారములు లాంఛనలు వదలవేయబడుటన ఆట
హాస మేమియు లేక త్వరలో ముగిసెను. ఆశ్రమవాసులను
శిక్షింప కమాత్రై బంధువులను సదస్యులగనంపెడి. పుండ్లి
మాతరు కథైవారు సంస్థానములోని లక్ష్మహాదేశమును గౌరవ
నీయమగు కుటుంబములోని బాలిక. ఈమె ఆశ్రమమునందే వి
ద్యనేర్చుకొనుచుండెను. వివాహము ముగిసిన పిదప గాంధీ
మహాత్ముడు వధూవరులను ఆహ్వానించెను.

ఫిబ్రవరి 3 వ తేది
శుక్రవారము

హ ర తా ల ము

ఫిబ్రవరి 3 వ తేది
శుక్రవారము

నై మ ను సం ఘ బ హిష్కారము

తిరుపతి మ్యునిసిపలు సంఘమువారి కార్యాలయములును పాఠశాలలును

3 వ తేదీని మూయబడును

ఆంధ్ర దేశమునందన్ని మ్యునిసిపలు సంఘములవారును గూడ నిటులు చేసెదరా?

విద్యార్థులేమి చేసెదరు?

బాంబాయిలో విద్యార్థుల మొనరించుచున్న యువతలుగారు 3 వ తేదీని పాఠశాలలును కళాశాలలును బహిష్కరించుటకు తీర్మానించి ఆదర్శప్రాయులైరి.

ఆంధ్ర దేశమునందలి విద్యార్థులందరు నిటులే చేసెదరా?

నైమనుబహిష్కారము

కొనసాగింపుడు

స్వర్ణాంకువద్ద బహిరంగసభ

ఎన్నాడు స్వర్ణాంకువద్ద శ్రీ మత వి. ఎల్. కాశ్రీ
గారి యధ్యక్షత్వక్రింద నొక బహిరంగసభ జరిగెను.

అధ్యక్షులు యవస్థానియమ నిట్లనిరి. నేడు భారతదేశము
స్వేచ్ఛాకారకాతురపడుచున్నది. ప్రపంచ మంతటికిని భారతదేశ
మే నాగరికతకు నిలయమైయుండెను. అట్టి భారతదేశము ప్ర
స్తుత కాలమున నిరుద్యోగవ్యాధి దారిద్ర్యవస్థలలో మునిగి
పోయినది.

నైమను ప్రజాముఖ భారతదేశముగా పర్యటనము పరిపాలన
నిపుడు చేయింప నున్నది. పరిపాలన పరిపూర్ణంబున జాలవు. మన
నిగతులను నన కష్టములతోను వీరి కెట్టి పరిణయమును
తెలుపు. ఇట్టి కమిషనును సహకార మొనర్చునలయునని తలచుట
కయినను వీలలేనన్నది. భారతదేశమున స్వాతంత్ర్య తృప్తి
మొదలుపెట్టినదిగాని చివ్వికమిషను పంపి భారతదేశము
చుట్టలలో యెట్టి శాంతియును సాక్ష్యములు దీసికొన యత్నిం
చుటలో యెట్టి శాంతియును సాక్ష్యములు దీసికొన యత్నిం
చుటలో యెట్టి శాంతియును సాక్ష్యములు దీసికొన యత్నిం
చుటలో యెట్టి శాంతియును సాక్ష్యములు దీసికొన యత్నిం

పిమ్మట ఓ. కందసామియ్యగారు యవస్థానియమ నిట్లని
రి: మనదేశమున జాతిమతభేదము లేకుండునగుటకున
మనలో నైకమత్యము నిలవవచ్చును.

విశ్రాంతిముండిన గాని యొక విదేశీయ ప్రభుత్వము
నందలి స్వరాజ్యమును లాగికొనటకు సాధ్యపడదు. భారతీయు
లు తమలో ప్రభుత్వము లేనికారణముచేతనే స్వయంస్థాయ
మున కష్టము బుర్రెను మోడు, వింటుంటును ప్రభువును స్ప
ష్టముగా జెప్పిరి. కాబట్టి భారతదేశముయొక్క భావిశిథిలి (రి
వీషునారే నిర్ణయించెదరనిరి. కాబట్టి నైమనుబహిష్కార విష
యమునందు మనలో నే మాత్రము విభేదముండినను, అది మన
భేదాభిప్రాయములకును మన స్వరాజ్యావర్తతకును నూనన
గా పరిగణించడును. నైమను కమిషనుపట్ల విశ్వాసరాహిత్య
లభ్యములకు కాసనసభలే యామోదియచున్నందున బహి
ష్కారము కాపకబద్ధమును మార్గముగాదను వాదన యొక విధాన
ము. కాబట్టి కాశ్రీయవారును సహకారవాదులును మా
మీ కాసనసభయేగా నడుచువార లగుచున్నారు.

పిమ్మట శ్రీ మత కె. నాగేశ్వరరావుగారు తెలుగుభా
షాలో నువ్వచ్చుననిరి. శ్రీ మత సత్యనూరి, భక్తశత్రువా
లును గాదు గూడ యువస్థానియమ నైమను బహిష్కా
రము జరుగుచున్నగా కొనసాగించ వలయునని ప్రజల కుద్బో
షిరి.

విద్యార్థులారా! ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీని

పాఠశాలల బహిష్కారంపుడు

దేశగౌరవము నిలుపజేయుడు

కాంగ్రెసు తీర్మానములను పాటించుడు

నాయకుల ప్రబోధము

నిన్న సాయంకాలము 5 గంటలకు కృష్ణ నగరమున
గల విద్యార్థులందరు ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీనాడు పాఠశాలలును
వరలి దేశదేవతలను దర్శింపజేయుటకు నైమనుబహిష్కారమునందు
గోళేయాలను సభకావినిరి. చట్టాలచేతనే క్రిందికి
యున్నది శ్రీ మత యస్. సత్యనూరిగారు అధ్యక్షత
వహించిరి.

అధ్యక్షులు ప్రజ్ఞాపించున విద్యార్థులు పాఠశాలల
నిష్కర్మాడనము విషయమునుగూర్చి ప్రపంచమున అఖిలభారత
కాంగ్రెసు మహాసభ ముసలిమ్ లీరు, జస్తిసుపార్టీ, ఇంకననేక
పార్టీలవారందరూ నైమను కమిషను బహిష్కారమునకు తీ
ర్మానించియున్నారు. విద్యార్థులను తమ పాఠశాలలను మాన
మని జెప్పటలో చాల విచారింపియే మెలంగుచున్నాము. ఈ
బాధ్యత మాకు తెలియను. నేను మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయ
సాక్షిపద్యుడను. సిండికేటునందును సభ్యుడను. 7 సంవత్స
రములక్రింద గ్రామ్యులెట్లు కాబడినవారినే పోటీకేసుండ కా
సనసభకు ఎన్నికొనబడిన ప్రతిభాని కనుక 3 వ తేదీన
స్కూలు. మానివంతమాత్రముననే గొప్ప ప్రమాదమేదియు
వాటిల్ల బోదు. నేను క్రిస్టియనుకాలేజీయందు విద్యార్థిగానున్న
ప్పుడు లజపతిరాయగారిని ఆమెరికా దేశము పంపినప్పుడు విద్యార్థు
లందరూ మానివేసెదమని (ప్రిన్సిపాలుగారిలో జెప్పగ వారే
మి దండించలేదు. ప రి త్త యం మ ను బా గు గా నే
ఉ త్త ర్థ లై తి మి. మీ రు స్కూలు కు వెళ్ల క
పోవుటచే దండింపబడుదురనియు, 4, 5 రూపాయలు జరిమా
నావేయబడుదురనియు తలచినచో సోదరులారా! ఒకప్పుడది
పాపలా డబ్బులు సంపాదించి జీవనముచేయు రికావాలాలను,
జబ్బుబండ్ల చాండ్రను పనిమానేయవలసినవని జేప్పుచున్నా
వే! అట్లు వారు పనిమానినచో వాళ్లకు ఆత్రులు భోజనముండ
దే! అంతకంటె మీరు యెక్కువకష్టము పొందుదురా! విద్యార్థు
లను రికావాలాలకు యెక్కువ త్యాగముచేయమనుచున్నామా!
మీరు 3 వ తేదీన పాఠశాలలను మానుటకునేమియు నప్తము
రాదని చెప్పుచున్నాను. యే విధమైన దండినయినను మానవని
నుడువుచున్నాను. దేశాభిమానము, స్వతంత్ర్య ధైర్యమును
కలగజేయని విద్య ఒకవిద్యమా! విరోధముహాసంగ్రామము
జరుగుచున్న తరుణమున ఆత్మసర్దు, కేంద్రిష్టి విద్యాలయము
నుండి విద్యార్థులు ఆసంఖ్యాకముగ వచ్చి దేశసంరక్షణార్థమై
ప్రభుచేతనండుగల కందకములలో యుద్ధముగావించి కాశ్యోత
మును కీర్తిని సంపాదించియున్నారు. ఈజిప్టుదేశముదేమి, ర
ష్యాదేశముదేమి, బర్మాదేశముదేమి విద్యార్థులే తమ

దేశమునకు స్వతంత్రమును సమకూర్చియున్నట్లు గ్రంథమునల్ల
తెలిసికొనినాము దేశస్వతంత్రమునకై పోరాడునందు భా
రత యువకులేనా వెనుకంజవేరువాడు? (నేయదనెయరు అ
నకేలు) మద్రాసు విద్యార్థులు మూడవ తేదీయందు పాఠశా
లలను దగిలెను విశిష్టత్యులు నెరవేర్చునరని నాకు తెలియును.
పాఠశాల (ప్రిన్సిపాలుగాని ప్రొఫెసరులుగాని ఇండుల కడ్డన్
పరంతురుగాక. (హర్షధ్వనులు) నేను ఒక ప్రొఫెసరులైన
చో నిట్లు చెప్పుదురో లేదో బాగు గ చెప్పజాలనుగాని డా||
స్పిన్నరుగారు పాఠశాలను విడిచిపోవునపుడు వారిని గొంపిం
చుటకై విద్యార్థు లొండరిన వీడుకోసం దర్శనములో ప్రపం
గించును " దేశాభిమానము కలిగియుండుడి. ప్రభుత్వ ఉద్యో
గములు చేయుటయే విద్యార్థియొక్క పరమావధికాదు. తనకు
తగినట్లు శక్తికలది దేశము నుదరించుటకై పాటుపడువాడే
సామ్యునునభివించును" అని జెప్పియున్నాడు. ఇప్పుడు మీకు
ఆ వాక్యములే జ్ఞప్తికి దెచ్చెదను. స్పిన్నరుగారు చాలకాలము
ప్రొఫెసరుగానున్నారు. మి కి గ్గ లి అనుభవముగలవాడు.
సత్ప్రవర్తకలవాడు.

పచ్చిపచ్చి కళాశాలాధికారులు 3 వ తేదీన కళాశాలను
మూయుటకు స్పృహించి తమ ప్రాచీన గౌరవమును నిలుప
జేయుకొనిరి. క్రిష్ణమేరీ కళాశాల విద్యార్థులుగూడ కళాశాల
ను మానివేసి వెతుక ముడు లాడుచున్న పురుషు. విద్యార్థులకు
ఆదర్శ ప్రాయముగ నుండులందులకు కోరుచున్నాను లాకాలే
జి (ప్రిన్సిపాలుగారగు రత్నామిగారును విద్యార్థుల కోరికలను
నెరవేర్చగలరని తలచుచున్నాను.

విద్యార్థులారా మిమ్ములను ఆవేశ వంతులుగ తేసి బహి
ష్కరించుచుని కోరటలేదు. కాని ఒకప్పుడు ప్రపంచములో
కెల్ల నాగరికతయం దగగగ్యము పరిపించినట్టియు, గొప
వీరపురుషులు కాటవట్టి మునట్టి భారతమాతకు పుత్రులై యుండి
నేడు మిత్రి ఇతరదేశమున అపమానింపబడగ చూచియున్నా
కుండగలరా! మాతయొక్క ఆత్మగౌరవము నిలుపజేయుట పు
త్రుని బాధ్యత గాదా! కనుక మునుమును, జ్ఞానవంతులు గనక
ఈవిషయముల నాలోచించి మీకు బోధించుచున్నాము.

తరువాత ఉపన్యాసకులు ఆదివారమునాడు బీబి మీ
టిగునందు జరిగిన ఆల్లరిగిగూర్చి ప్రపంచమున అట్టి విషయ
నితలు జరిగినను బీబి కుంతు సభలు కావింపుట మానరాయ
కాంతమునే కవచముగ ధరించి ఇట్టి కలహము
లను యెక్కువగలిగియుండుటకు సంసిద్ధులై పాఠులందరు ఇ
దివరకంటె అధికసంఖ్యాకముగ రావలసినదని మోపురించిరి.

తరువాత శ్రీ మత ఓ. కందసామియ్యగారు ఉత్తరప్రదేశ్
యందు నునన్ను జెప్పినట్లు జేయుము అను వాక్యమును ప్రతి
యువకుడు జ్ఞాపకముచుకొని ఆ ప్రకారము జేయవలెను. ఒక
రాజకీయవేత్త జెప్పినందువల్లను జేసినవరక మీ మనస్సు యే
విధముగ జెప్పిన ఆ ప్రకారమే జేయండి. జీవితమునందు మాన
వులు జేయవలసిన విధులనేకములు కలవు. సాధారణముగ అవి
అన్నియు కలసియే యుండును. కొన్ని కొన్ని సంవత్సరములలో
ఒకదానికొకరకు ఒకదానిని కొంచెము మానచిహ్నములని నెప్పుడు
దును. విశాలగు ఈస్వతంత్రయములకొరకు స్వల్పముగ ఆ
యములకు పరుగునూడుటయే జీవితమునందు మానవుడు జాప
ంచుకొనవలసిన విషయము.

కొన్ని కళాశాలలకును దేశీయము లెక్కింపబడిన విద్యార్థులకు తమ-క-శే-ములయే గాక కానవలయునట్లు 7 శాతమునకు తోపములను తొలగించి ఆస్థానమునకు సామాన్యముగ నందు నట్లు చేయుటకు తగినవారుగనుట తయారుచేయుచు భారతదేశము నేడవమాసింపబడినపుడు దాస్యముండన్నప్పుడు యుద్ధముజేసి దేశగౌరవమును నిలువజేయుటకును తమగౌరవమునును పుష్టి చేసి మిగతా మనుషులన్నియు (తొక్కి-పెట్టి దేశవిమోచనకై పోటుపడుట మిక్కిలి ప్రశంసనీయును.

ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ భారతదేశమున ముఖ్యమైన దినము. క్రైస్తవ కళాశాలలందు హిందూ శంక గలవారైన వైపు ఇచ్చుట కలదు. కనుక ఈ వాడును తెలుపు ఇచ్చుట చాలవలసింది. ప్రభుత్వ కళాశాలలందు శ్రీరములే యే కళాశాల మాయాదురు కనుక ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీన శ్రీరముండవలయు. కనుక ప్రభుత్వ కళాశాలలను మాయాదులు చాల సమంజస గ నంతును. కళాశాలలు దేశవిమోచనకు పోటుపడినవని భూతిపాదములె ను గనుక ప్రజల ఆశయ విరద్ధముగ ప్రవర్తించరాదు అని జెప్పిరి.

తరువాత శ్రీరము గారు ముచ్చటించుచు లయలాకాశే ఆధికారము తమ కళాశాలను రివ తేదీన మూసివేయవలసినవని హెచ్చరించిరి. మొన్న బీబియందుజరిగిన అల్లరును బర్మీను హెచ్చుతప్పు భారతదేశమును జరిక్షించుటకై నియమించిన నైమను (మిమనును బహిష్కరించవలసిన దని హెచ్చరించిరి.

శ్రీమతి యామినీప్రార్థనకప్పుగా:- మొన్న మద్రాసు లి-యందు జరిగిన అనూహమును తీవ్రముననుభవించి భారము ప్రతిముఖమున యున్నది. నేడు భారతదేశమునకు పరిత్యాగము జచ్చినది. దేశమును దాస్యముచేసిన కాండవగారా లేరా అను యిట్లు కానుపేక్షలకున్న నెక్కివది. కనుక యుద్ధము ఈ మొదటి పరిక్షయే చే మిక్కిలి భక్తిశక్తితో పని జేసి గెలువలెను. అఖిలభారత కాంగ్రెసునవసభకు విరుద్ధముగ ప్రజలపార్టీ అని ఒకదానిని లేవదీసినదానికి ఆధికగౌరవ మియ్యరాదు. అది నిజమైన ప్రజాభావమును వెల్లడింపలేదు. ఒకపర్యాయము జైలునకుపోయి స్వరాజ్యమురాదని నిరశ జేసికొనినకొందరు ప్రభుత్వ లాభము పొందుటకై యెవ్వరుచూడని పార్టీ ఒక పర్యాయము జైలునకు పోయినంత మాత్రముననే స్వరాజ్యము రావాలను. అనేక పర్యాయములు పోయి స్వరాజ్యము వచ్చునంతను పోవాలను పూవుమండలము అని హెచ్చరించిరి.

తరువాత విద్యార్థులలో నొకరు ఉద్యమించుచు హిందూవులు మహాదీములు అనియుండవలెననియు మతాభిమానము కన్న దేశాభిమానమే అధికముగనుండవలెననియు జెప్పిమొన్న బీబియందు జరిగిన అల్లరికి నిరసించిరి. ఒక దేశమునందు విద్యార్థులు, ఆ సమయముననే ఇంకొక దేశమునందు అవిద్యార్థులును బోధించువారిచే నెలకొల్పబడిన కష్టమును భారతీయులు బహిష్కరించవలెననియు, కమిషను హిందూ దేశము నకు వచ్చుచి న తేదీన విద్యార్థులు పాఠశాలలకు పోరాదనియు హెచ్చరించిరి.

కె. యస్. గోపాలకృష్ణగారు ప్రసంగించుచు గంధీరమున ఉపన్యాసములకు ప్రయోజనము లేదుగాననిన తేదీ బహిష్కరించి కృత్యరూపముగ పనిపరచుచు జేయవలెనని జెప్పిరి. కె. కంటటాచారిగారు, ఆర్. వెంకటప్పగారు వామిలు భానుగారుని 3 వ తేదీన పాఠశాలలను బహిష్కరించవలెనని ప్రసంగించిరి.

ఆర్. వరదాచారిగారు తరువాత ప్రసంగించుచు సభలో కొందరు తెలిసిన యిందోములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.

ప్రజాసామన్య సుధరించుటకు ప్రత్యేక విధానము కాంగ్రెసువారు నియమించి లేలేదు, ఇట్టితరీ విద్యార్థులు పాఠశాలలను మూసి చేయవలసి యేమి, అని కొందరు ప్రశ్నించిరి కాంగ్రెసునందు 20 మంది తగిన తీర్మానము లేకపోయినను కాంగ్రెసు వారందరును 4 ద్దమున 4 రిం చిట్ట ప రి శ్రమ ను ఆ గ్ని ది. ముల ప్రాప్తిపొందవలెనని పెరు బట్టుబెట్టుకొనియున్నాడు. అందులకు బీబియ భోజనవసతి కలగుచున్నది. దీనినే దేశమునందు చింతలను వ్యాపింపజేయవలెను. ఈ రహస్యమును కాంగ్రెసువారు మరుమొందవలెను సామన్య ప్రజల హక్కులను బూర్తిము కాంగ్రెసునందు క:దు అందుకు ఒక్కసంపదనము ఇంతగాక కాంగ్రెసుయొక్క ముఖ్య ఉద్దేశమేమినిగా దైర్యముకలిగియుండుట-యెట్టి కష్టములు వచ్చినను దీర్చివైయుతో నుండుట ప్రతికాంగ్రెసు సభ్యునియొక్క విధి. మీరు కళాశాలలను మరులవలస కొంతనప్పుడు కలుగవచ్చును అన్యము వచ్చిన ను దేశ రక్షణకై మనిషి యవచ్చును. ఇంకొక విషయము మీరు కళాశాలలను మరులవలస మీ అంతట మీరేజేయవలెను గాని యెవరో చెప్పిరి మేము చేతిమీ చిరమ స్వస్థుడమి అని తలపడుదు. అన్యము తెలిసిగనయే మీ అంతట మీరేచేయవలెను. పూర్వము గంధీ మద్రాసున కేగునెంచి స్థిరము ప్రాక్తియని నీచేయవలెనని హెచ్చరించుచు ఇట్లు జెప్పెను కనుక, ఎందుకు ను భైరవుతో కష్టముల కోర్కెగొల్పి యున్నామో తప్పక కళాశాలలను బహిష్కరించవలసినదని హెచ్చరించిరి.

భారత పుత్రా!

రాయల్ కమిషన్ - రమ్మన దగదు
విలిచి పీటలను - నేయగ వలదు || రా ||
నైమన్ కమిషన్ - నైగలు చేయును
చెంత జేరితే - వంతల గూర్చును || రా ||
మాయమాటలకు - మచ్చిక జెందిన
భారతీయు లిక - బానిస తాడురు || రా ||

హర్తాళ కీర్తన. భారతమాతకీ జయ!!

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు

తన వాత ప్రసంగించుచు యువకుల కుద్బోధించుటకై వచ్చిన కెర్నలు యువకుల జాపిన ఆ. శ్రీ ౩ వట్ల పెద్దలే యా దొడ్డి ధితులెరి. కెర్నలపక్షిగులుగల సమయములందు సుశయములు కలగుచు ను నవును-సహజము. పదునాలుగు వత్సరములు ఆరణ్యక సమయే యుద్ధముజేయుటకు సిద్ధముగనున్న యువకుల కనేకవిధములను స. శయములు క: గినపుడు శ్రీ కృష్ణుడు ఆసంతోషములకు జవాబుజెప్పి స. శయనివారణజేసెను. ఆధముగనే భారత యుద్ధముజేయుచున్నవరి భారతీయులకును కొన్ని సంశయములు కలగవలె. ఆదాడు శ్రీ కృష్ణమూర్తిజెప్పిన స్లోకమును మరల మీకు జ్ఞాపకము జేసెదను

శ్రీ|| శ్రీమద్వేద్యుర్వోచితము: పరగర్భాస్వస్థితాత్ స్వగర్భే నిధనం శ్రేయ: పరగర్భోధయాహు: ||

మనధర్మమునకు విరుద్ధముగ నేర్పరపబడిన ఈ సైన్యము కమిషనును బహిష్కరించి స్వగర్భమును నిలువజేయుటకు. మీరందరను నీపనిజేయుటకు బద్ధులగుటయే యున్నారా మీరు నుడివిన ఉపన్యాసములవల్ల విముక్తికై దౌర్జన్య రహితముల సమరమును జరుపుచు ఆవసరమున మన జీవితములైన ఆర్పించుటకు కృతసిద్ధులయై యున్నాము ఈ కమిషనును బహిష్కరించవలసినవరి మన దేశమునందు గల నాయకులందరు నుడివియున్నారు. డా|| బిసెంటు స ప్రాగార్లు మాడ ఈభిప్రాయమునే కలిగియున్నారు. కనుక మనమందరమును ఈ విషయ బహిష్కరించవలసియున్నది. విద్యార్థులీతరుగమును వృధాపొనీయక 3 వ తేదీన పాఠశాలలను బహిష్కరించవలసిన ని హెచ్చరించుచున్నాను.

యస్. సత్యమూర్తి గారు సభను ముగించుచు విద్యార్థుల కెల్లరను 3-వ తేదీన పాఠశాలలను బహిష్కరించవలసిన దని హెచ్చరించిరి. ఇది ముగియుటతోడనే సభ మారందరును వరుస గ లోను సేర్పరచునందు జరుగు బహిష్కరణసభకు మదేమాత్రం అని కేకలు మిన్న ముట్లునట్లు నడచిపోయిరి.

నైమను బహిష్కారము గూర్చి పచ్చయ్యగారు కాలేజి విద్యార్థుల తీర్మానము:- నైమను కమిషను బాంబాయి చేయవలసినను మద్రాసు చేయవలసినను దేశభక్తులగు యువకులందరను కాలేజియొక్క సామాన్య నిత్యకృత్యములో పాల్గొనవలయుటకు కాలేజి యధికారులనుమరి నొసగవలయునని గోరచు పచ్చయ్యగారు కాలేజి విద్యార్థులొక తీర్మానము చేసియున్నారు.

నైమను బహిష్కార మహిళాసభ:- 1-2-28 తేదీ సాయంకాలం 6 గంటలకు గోక లేపాలలో జరుగెను. కాంగ్రెసుప్రముఖులందరు బహిష్కార హరతాళముల గూర్చి యుపన్యసించుచు.

తెనాలి మున్సిపలు ఎన్నికల దావా

అ. రాఘవయ్యగారి ఎన్నిక రద్దుగుట (స్వకీయవిలేఖరి)

దావట్లు, జనవరి 30:- తెనాలి మునిసిపలు ఎన్నిక దావా అడివనలు సబజడ్జి టి. సుందరరాజయ్యగారు నేడు 1 వారణ పూర్తిజేసిరి. ఈవరు బుచ్చయ్యగారు అ. రాఘవయ్యగారి సబజడ్జిగారు రాఘవయ్యగారి ఎన్నికను రద్దుపరచుచు ఎన్నికను ఆక్షేపించుచు దావాపెట్టిరి. తిరిగి ఎన్నిక జరుగవలెనని తీర్పుజెప్పిరి.

చెన్న పరి లాకళాశాల విద్యార్థులు

హరతాళమును జరుప నిశ్చయించుట

ఫిబ్రవరి 3, 17 వ తేదీలందు కళాశాలకు

హా జరు గారు

చెన్న పరి లాకళాశాల విద్యార్థులు సుమారు 600 ల మంది నేటిమధ్యాహ్నము గోఖలే భవనమునకు సమావేశమై నైమను కమిషను బహిష్కరణోద్యమ విషయమై ఈక్రింది తీర్మానములు గావించిరి. తీర్మానము లామోడింప బడుటకు ముందు కొందరు విద్యార్థులు తమ యభిప్రాయముల వల్లడింపిరి. తునకు తీర్మానములు రెండును విక్రగీయుగ అమోదింపబడిన. శ్రీ యస్. సత్యమూర్తిగారు విద్యార్థుల సంతోషములకు సమాధానములు జెప్పి హరతాళమును జయప్రదముగ జరుపవలసినదిగ యాద్యోగించిరి.

తీర్మానములు

(1) ఫిబ్రవరి 3, 17 వ తేదీలందు హరతాళమును జరుప వలయునను యంతమును విచారింపుటకై సమావేశమైన నీచెన్న పరి లాకళాశాల విద్యార్థులు ఈ సభవారు గావించబోవు తీర్మానమునకు బుద్ధి యుండవలసి ప్రముఖపూర్వకముగ అంగీకరించు చున్నారు.

(2) నైమను కమిషన్ నియమకమునకు పిదప దేశముందలి ఆత్మగౌరవముగలవారి కెల్లరను ఏకైకమార్గ మగునట్టియు జాతీయోద్యమమున కనుకూలముగను ఫిబ్రవరి 3, 17 వ తేదీలందు సంపూర్ణముగ హరతాళాభివేతము ననుష్ఠించవలయునని ఈ సభవారు నిర్ణయించుచు ఫిబ్రవరి 3 17 వ తేదీలను కళాశాల నెలపు డినుముల గ ప్రకటించవలెను, లేదా 3 వ తేదీ జరుగునని- ఎ.టి.పబడిన పక్షిలను మరొకదినమునను నిలిపివేయవలెననియు కళాశాలాధ్యక్షుని ప్రార్థించు చున్నారు.

తీర్మానము ఏ: గ్రీసుముగ ఆమోదింపబడిన వెంటనే పంచేమతిర ద్వయతో సభ ముగిసెను.

సామర్ల కోట యూనియన్

సామర్ల కోట మేజరు యూనియన్ బోర్డునాడ 30-1-28 తేదీ ఉదయం సమావేశమై, నైమను కమిషను బహిష్కరించుటకు, ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీని యూనియను ఆఫీసు మూసివేవారతాళముచేయుటకును తీర్మానించిరి.

రాయల కమిషను బహిష్కారమును గూర్చి గ్రామములలో తీవ్రముగ ప్రచారము జరుగుచున్నది. ఫిబ్రవరి 3 వ తేదీ దుకాణములు మూయుట, సాయంకాలము బహిష్కరణసభకు కమిషనుపై ఆసంతృప్తి తీర్మానము ఆమోదించుటములముగా సంపూర్ణముగ హరతాళము జరుపుటకు గ్రామములు బద్ధకం కలులైయున్నారు. కమిషనుయెడల ప్రజలలో తీవ్రముగ ఆసంతృప్తి ప్రబలియున్నది.

(ఒక విలేఖరి)

జస్తిను శ్రీనవాసయ్యంగారి రాజీనామా:- గా|| జస్తిను వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారు మద్రాసు హైకోర్టు అడివనలు జడ్జిడంకి రాజీనామా నొసగినదియు, 1928-వ సం|| ఫిబ్రవరి 1-వ తేదీని విరమించబడుదురనియు మరల న్యాయవాది పృత్తి నవలంబించెదరనియు తెలియుచున్నది. (డెయిలీ ఎక్స్ప్రెస్)

కలకత్తా కార్పరేషను హారతాళము

శివశివశివ

స్థానిక స్వపరిపాలన సంఘములు తలపెట్టుచో, ప్రైవేటు కమిషను బహిష్కార విజయము నకు మిగుల తోడ్పడగలవు. వీనికి సంబంధించిన కార్యాలయములను, భవనములను, కార్యాలయములు మున్నగు వానిని మూసివైచుచో, ప్రజల కీ సంఘములు అత్యంత భయము ప్రోత్సహ మొనగగలవు. ప్రజాసంస్థలకును, అధికారసంస్థలకును ఇవి మధ్యస్థానము నా క్రమించుటచే, వీనివైఖరి యిరువదికలవారిని ప్రేరేపించగలదు. ఆంధ్రదేశమునందు కొన్ని ముఖ్యనికలు సంఘములును, తాలూకాబోర్డులును మూడవ ఫిబ్రవరినాడు హారతాళమును కొనసాగింప నిశ్చయించుట శుభచిహ్నము. వీరు వారను భేదము లేక అన్ని పక్షములవారును అన్ని సంఘములవారును ఏకాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నారని ప్రపంచమునకు వెల్లడిజేయుట యవసరము. ఇతరరాష్ట్రములలోని స్థానిక స్వపరిపాలనసంఘములుగూడ ముందునకు వచ్చుచున్నవి. మద్రాసు, కలకత్తా, బొంబాయి నగరములలోని కార్పరేషనులు హారతాళము జరుప నిశ్చయించుచో, తదితర ప్రదేశములందలి స్థానికసంస్థలు వీని మార్గమును సులభముగ నవలంబింపగలవు. కలకత్తా కార్పరేషను నిన్నటిదినము గూడి రాయల్ కమిషనుపట్ల అసమ్మతి జూపుచు, మూడవ ఫిబ్రవరినాడు తమ కార్యాలయములను, పాఠశాలలను, కార్యాలయములను, స్టోరులను మూసి వైచుటకు తీర్మానించు తెంతయు ప్రోత్సహకరముగ నున్నది.

యూరపియను సభ్యులు తీర్మానమును ప్రతిఘటించుట వింతగాదు. కాని స్వరాజ్యపక్షమహాస్థానియులు హిందువులతో చేతులగలిపి బహిష్కారము నామోదించి, దేశస్వాతంత్ర్యముముందర ప్రాంధికవిభేదములు పాటించదగినవి గావని వెలిపుచ్చిరి. అయిదువందలమంది కార్పరేషను టీచరులు సుభాషచంద్రబోసుగారి అధ్యక్షతక్రింద గూడి, డిరెక్షియన్తో వెడలుటకును, హారతాళ ప్రచారము నలుపుటకును తీర్మానించిరి. దేశబంధుదాసుగారు విగతజీవులయిన పిమ్మట, కలకత్తాలో నింతటి యుత్సాహము ప్రబలియుండలేదు. దాసుగారి స్థానమును సుభాషచంద్రు డాక్రమించి, యంతకుముందేర్పడిన గొప్ప కొరతను తీర్చుచున్నాడు. అప్పుడే సుభాషచంద్రుని మరల కారాగృహమున బడ ప్రోయ డని ప్రముఖ ప్రతిక విలేఖకుడు కేకలిజుచున్నాడు. ఆంగ్లో హైందవపత్రిక లీ కేకను వ్యాపించియు పనుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్యోద్యమమునందు కలకత్తాయే మొదటినుండియు

మార్గము జూపుచున్నది. కార్పరేషను అధ్యక్ష పదవిని వరుసగ కాంగ్రెసు ప్రముఖులే చేపట్టుట తటస్థించుచున్నది. కార్పరేషను పరిపాలనా సౌఖ్యమును యూరపియనులు సయితము అంగీకరింప వలసివచ్చుచున్నది.

రేడటికెనము మద్రాసు కార్పరేషను సభ గూడి, బహిష్కారము గూర్చియు హారతాళము గూర్చియు చర్చింపనున్నది. కార్పరేషను పాఠశాలలను కార్యాలయములను మూసివైచుట కొక తీర్మానము ప్రతిపాదించబడును. ఈ తీర్మానమును కార్పరేషను సభవారు అంగీకరించుట యుత్సాహవ్యక్తము. మద్రాసు కార్పరేషనునందు కాంగ్రెసుపక్షము ప్రవేశించిన నాటినుండియు, కార్పరేషను దృక్పథమునందు కొంతమార్పు గలిగినది. జాతీయదృష్టి వ్యాపించినది. కాంగ్రెసుపక్షము జస్టిసుపక్షము కార్పరేషనునందు ప్రాబల్యము వహించుచున్నది. కాంగ్రెసుపక్షమువారు హారతాళమును జరుప సంగీకరించెద రనుటకు సందియము లేదు. జస్టిసుపక్షము వారు కొంతకాలముక్రింద గావించిన తీర్మానము, కొన్నిపరతులకు లోబడిన బహిష్కారము నామోదించినమాట నిజమే. కాని మదరాసుశాసనసభలో జస్టిసుపక్షమువారిలో పలువురు పూర్ణ బహిష్కారమునే ఆమోదించియుండిరి. అందుచే రేడటికెనము వీరు కార్పరేషను సభలో హారతాళము జరుప సంగీకరించుట మేలుగ నుండును. ఈ పదభిప్రాయ భేదమున్నను, దేశనిశ్చయమును భంగపరుప గూడదు. జస్టిసుపక్షమునందు సహకారపక్ష మొకటి వేరుగ బయలుదేరినను, కాంగ్రెసు జస్టిసు పక్షములు చేతులగలుపుచో కార్పరేషను తీర్మానము నెక్కు ననుటకు సందియములేదు. కలకత్తా కార్పరేషను మార్గము నవలంబించి, మదరాసు కార్పరేషను సభ వారు స్వీయగౌరవమును దేశగౌరవమును గూడ కాపాడెదరు గాక!

శ్రీ శే|| హేగు ప్రభువుగారు

గత యూరపియను సంగ్రామమునందు హేగు సేనానిగారి నామమును విననివారుండరు. బ్రిటీషు సైన్యములకు వీరు సేనాధిపతిగనుండి, సమర్థతతో పోరాడి యుండిరి. కాని వీరియుద్ధవైఖ్యయు కేవలము స్వరక్షణయందే గలదు. శత్రువుల దాడినూడి కాపాడుకొనుటలో వీరు సమర్థులు. చిరకాలము బ్రిటీషు సైన్యము ఒక్కచోటనే తమ స్థానములను బలపరచుకొని నిలిచియుండెను. ముందుకుబోవుటకు సాహసంపలేదు. జర్మనులును బలహినులైనందుచే ముందుకు రాజాలకబోయిరి. ఇట్టి సందర్భస్థితి సైనికులకును, తదితరులకును గూడ చాలకష్టముగ నుండెను. యుద్ధవార్తలు స్తంభించెను. ఎంతకాలము నకును పరిస్థితులలో మార్పు లేదనువార్తలే యరుదెంచుచుండెను. ఇట్టి వార్తలతో పత్రికాపాఠకుల మనములు విసువెత్తుచుండెను. త్వరలో ఫలితమును తెల్పినగాని, లాభముండదనియు, యుద్ధవ్యయ మతిశయించు ననియు, భావము ప్రబలెను. అంతవరకు బ్రిటీషు సైనికులు తమ సేనాధిపతుల క్రిందను, ఫ్రెంచి సైన్యము తమ సేనాధిపతుల క్రిందను పనిచేయుచుండెను. రెంటికీని మధ్య సమాలోచన మున్నను, సంపూర్ణ మగు

వికమత్యము గుమరలేదు. మిత్రమండలి సైన్యాధిపత్యము ఒక్కరిపా స్తమునం దుండవలయుననియు, యుద్ధవ్యయము సంతను ఒక్కరే నడుపవలయుననియు, లేనిచో ఖండితముగ విజయము గలుగదనియు, గ్రహింపబడెను. అందుచే మిత్రమండలి సైన్య మంతయు ఫ్రెంచివారగు మార్షలు ఫాక్ సేనాని నాయకత్వముక్రిందకు తీసికొనిరాబడెను. హేయిగు గారి యూహలు నిరాకరింపబడెను. అందుచే వారు తమ పదవిని విడనాడిరి. మార్షలు ఫాక్ సేనాని యాధిపత్యముక్రింద, మిత్రమండలి సైన్యము విజయ పరంపరల నెటుల బడసెనో దెలుప నక్కర లేదు. అయినను హేయిగు ప్రభువుగారు చాల కాలము జర్మను విజృంభణమున కవకాశములేకుండ జేయగలిగి రని అంగీకరింపక తప్పదు. ఒక్కొక్క పరి, తమ సైనికులను కోల్పోవక యాలస్యముజేసి, ఎదుటివారిబలమును నెమ్మదిగ క్రుంగడియుట యవసరమగును. అట్టి నేర్పు జూపుటలో, హేయిగు ప్రభువు మిగుల సమర్థత జూపెను. వీరు 1861 వ సంవత్సరమున జన్మించిరి. యూరపియను యుద్ధమునందు 1914 మొదలు 1918 సంవత్సరమువరకు బనిచేసి, పిమ్మట ఇంగ్లండులో సైన్యాధిపతిగ బనిచేసిరి. సెంటు ఆండ్రూసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ఛాన్సలరుగ నుండిరి. వీరు యుద్ధసంబంధముగ గ్రంథముల నుగూడ రచించిరి. వీరి మరణమువలన, ఇంగ్లండు గొప్ప యోధుని గోల్పోయె నని చెప్పవచ్చును.

యుద్ధమంత్రనిర్ణయము

బ్రిటీషు యుద్ధమంత్రు లగు సర్ వర్రింగుటను ఇవాన్సు గారు హిందూదేశమునుండి గత శనివారము నాడు పయనమై ఇంటికి వెడలిరి. వీరు హిందూదేశమునకు వచ్చిన యుద్దేశ్యమేమో తిన్నగ తెలియలేదు. ఇంపీరియల్ బ్రిటీషు సైన్యమును హిందూదేశమున నెలకొల్పుటయు, సైన్యమును యంత్రమయము జేయుటయు వీరియుద్దేశ్యములని తెలుపబడెను. మొదట హిందూదేశమునకువచ్చినపుడు, తామింటికి వెడలిపోవునపుడు ఈ విషయమై ప్రచురించెద మని, యుద్ధమంత్రు చెప్పియుండెను. ఇప్పుడటుల జేయగలిగిరి. దీనికి కారణమేమని, ఇండియను డెయిలీమెయిలు పత్రికా ప్రతినిధి యడుగగ, కొన్ని కారణములవలన తామటుల జేయలేకబోతిమని చెప్పిరి. వీరు చేసిన విచారణలను బ్రిటీషు మంత్రులకు దెలిపెదరట. తామీదేశమునకు మిలిటరీ ప్రశ్నలను స్వయముగ పరీక్షించుటకు వచ్చితిమని, ఇవాన్సుగారు పలికిరి. వీరు అన్ని ప్రాంతములకును వెడలియుండిరి. సరిహద్దు ప్రాంతమును పరీక్షించిరి. వీరు హిందూదేశమునకు వచ్చినందులకు ఫలముగ, సైన్యవ్యయము హెచ్చుగావచ్చును. క్రొత్త సంస్కరణములపేరు బెట్టి, వీరు విశేషవ్యయమును సూచింపగలరు. సైన్యవ్యయ విషయమున హిందూదేశము బ్రిటీషు యుద్ధకార్యాలయమువారిచేతులలో కీలుబొమ్మ యగుచున్నది. స్కింకామిటీవారు చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వము వారు చాలవరకు నిరాకరించెద రని తెలియచున్నది. పరిస్థితుల నన్నిటిగాంచిన, యుద్ధమంత్రుగారిరాక, హిందూదేశమున కేమాత్రము ఉపకారము నలుపునని తోచదు.

ఆఫ్రికా భారతీయులు

కెనియా భారతీయులను, అక్కడి యూరపి యనులు తీవ్రముగ దూషించుచున్నారని వార్తలు దెలుపుచున్నవి. కెనియా గవర్నరుగారు సర్ ఎడ్వర్డు గ్రిగ్గగారు, తూర్పుఆఫ్రికాను శ్వేతమయము గావించి భారతీయులహక్కులను భగ్నపరచుచున్నారని ఐటీవల సమర్థించి యుండిరి. గవర్నరుగారి ప్రసంగము యూరపియులకు మిగుల ప్రోత్సాహము గలిగించుచున్నది. 1922 సంవత్సరమునాటి విషమస్థితి మరల ప్రబలునని, కెనియాలోని బ్రిటీషు పత్రికలు సూచించుచున్నవి. గవర్నరుగారి వైఖరిని యూరపియును పత్రికలు కొన్నిగూడ నిరసించుచున్నవి. ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కెనియాకు పంపిన రాయబారులను గవర్నరుగారు తృణీకరించుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులస్థితి, సూతనకార్మికచట్టమువలన, క్షీణగతి జెడగలదు. క్రొత్తచట్టము భారతీయులను కొన్ని వృత్తులనుండి నిషేధించుచున్నది. చట్టము రెండవమారు పరిపఠదెను. హోటలులో భారతీయుల నికమీద నౌకరులుగ దీసికొనరు. డర్బనుముగిసిపలు సంఘమువారు, భారతీయులు నివసించుటకు ప్రత్యేకస్థానముల నేర్పరచుచున్నారు. దక్షిణాఫ్రికాతెల్ల వారియోదార్యముపట్ల సంపూర్ణ విశ్వాసముతో వెడలిన గా. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారుగూడ రానురాను నిరాశజెందుచున్నారు. ఇటీవల వీరు నేటాలులో నుచ్చటిచుచు, దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులకు విద్యాసౌకర్యములు లేకున్నవని, నగచిరి. భారతీయులు విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రవేశింపవలెదు. విద్య లేకున్నను, తెల్లవారితో కంటి భారతీయులు ఉన్నతజీవనము గడవవలయునని మాత్రము, విధించుచున్నారు. కాని ఉభయలకును సమానసౌకర్యముల నొసగనపుడు, భారతీయులెటుల బైకిరాగలుగుదురు? భారతీయులకు విద్యపట్ల అభిమానము లేదను నుడువులు అసత్యములనియు, హిందూదేశమునందు భారతీయులు విద్యపట్ల కుతూహలము జూపుచున్నారనియు, శాస్త్రిగారు నుడిచిరి. ఒకజాతివారి కొకవిధమగు పౌరస్వపుహక్కును, వేరొకజాతివారి కింకొకవిధమగు హక్కును ప్రసాదించుట అసర్థహేతువని శాస్త్రిగారి తలంపు. ఇండియా దక్షిణాఫ్రికాల ఒడంబడిక, యంతర్వరలో నిరుపయోగమగుచున్నపుడు, ఆఫ్రికా భారతీయుల విషయమై ఎట్టి యత్నాహము జనింపగలదు?

సుభాషచంద్రబోసు: స్టేట్సుమెనుపత్రిక

సుభాషచంద్రబోసు గారిపై బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి రెట్టి నేరారోపణ గావించక, విచారణ లేకుండ నిర్బంధించియుండిరి. తరువాత ఎన్నిమారులు ప్రశ్నించినను ప్రభుత్వమువారు ఖండితమగు ప్రయోక్తర ముసగకపోయిరి. హిందూదేశము నందుగాని, ఇంగ్లండునందుగాని అడిగిన ప్రశ్నల కొకటేగతి పట్టెను. ప్రభుత్వమువారే నేరమును నిర్ణయింపజాలకపోయినను, స్టేట్సుమెనుపత్రిక మాత్రము బోసుగారు అరాజకులని చెప్ప సాహసించెను. ఆంగ్లోహైందవపత్రికలకు భారతీయప్రముఖులను దూషించుటయే పని గనుక, స్టేట్సుమెనుపత్రిక యిటుల ప్రాయట వింతగాదు. బోసుగారు దెచ్చిన మానప్రస్థపుదావాను, న్యాయమూర్తి బక్లేందుగారిది

వరకు కొట్టివైచిరి. దీనిపై అప్పీలుచేయగ, ప్రధాన న్యాయమూర్తి యు, న్యాయమూర్తి హోమగారు ను వేయి రూపాయల నష్టము నిప్పించిరి. ప్రధానన్యాయమూర్తి వ్రాసిన తీర్పు విశాలభావభరితముగ కన్పట్టెను. ప్రభుత్వము వారియుద్దేశ్య మేమియైనను, స్టేట్సుమెనుపత్రిక మాత్రము బోసుగారు అరాజకులని నిష్కర్షగ దెలుపుట దోషమని, ప్రధానన్యాయమూర్తి తలంపు. బోసుగారు తమ కాపాదించబడిన కళంకమును తొలగించుకొనుటకై దావాతెచ్చుట, యుక్తముగ నున్నదని, వీరు తమతీర్పునందు వ్రాసిరి. దేశనాయకుల నికమీద ఇచ్చవచ్చినటుల దూషించు అలవాటును, స్టేట్సుమెను పత్రిక మానుకొనునని తలచెదము.

ఇష్టాగోష్ఠి

పైమను కమిషనుతో ఇష్టాగోష్ఠి జరుపగూడదనియు, వారికిచ్చేది విందులలో పాల్గొనగూడదనియు, ఏవిధమగు సంబంధమును పెట్టుకొనగూడదనియు, మదరాసు కాంగ్రెసు తీర్మానము సూచించియుండెను. పైమను కమిషనువారీమారు వచ్చినపుడు సాక్ష్యము విచారింపరనియు, మంత్రులతోను శాసనసభ్యులతోను ఇష్టాగోష్ఠి ప్రసంగములను జరిపెదరనియు, లండను ప్రెస్సుపత్రిక వ్రాసెను. ఇట్టి ప్రసంగములకు ప్రజాప్రముఖు లేమాత్ర మవకాశమియజనదు. పైమను కమిషనువారు డిల్లీలోనుండునపుడు ప్రభుత్వభవనమున నివసించ రనియు, పెన్షరను హాల్లులో శాసనసభ్యులసరసనే నివసించెద రనియు, నేటివార్తలు స్పష్టముగ దెలుపుచున్నవి. ఇది క్రొత్తయెత్తు. మోమాటమి బెట్టియయినను శాసనసభ్యులతో ప్రసంగించుటకు పైమను కమిషను సభ్యులు ప్రయత్నింతు రనుటకు సందియములేదు. వీరి బహిరంగవిచారణ కయినను, ఇష్టాగోష్ఠికయినను ఉద్దేశ్యమొక్కటియే గాన, రెంటియందును పాల్గొనకుండుట శాసనసభ్యులయొక్కయు తదితర నాయకులయొక్కయు ముఖ్యధర్మము.

ఇటలీ: యుగోస్లావియా

ఇటలీ యుగోస్లావియాకు మధ్య, మనఃస్పర్థలధికమగు చున్నవి. యుగోస్లావియావారు నాలుగు సంవత్సరములనుండియు ఇటలీపై పగ సాధించుచున్నారని, ఛాసిస్టు పక్షప్రకటనము దెలుపుచున్నది. ఈప్రకటనము ప్రకారము యుగోస్లావియాపైన్యముగూడ ఇటలీపై యుద్ధప్రయత్నముల నలుపుచున్నదట. సర్వీయను సైనికులకు ఇటలీపై ద్వేషము జోధింప బడుచున్నదట. ఛాసిస్టు పక్షప్రకటనము, ప్రభుత్వప్రకటనముతో సమానమే యగుటచే, దీని సవకాశముగ దీసికొని, మునులోనిగారు యుగోస్లావియాపట్ల నికముం దెలుల ప్రవర్తించెదరో చూడవలయును. యుగోస్లావియాకును ఆల్బేనియాకును మధ్య ఎడబాటు గలదు. ఇటలీ ఆల్బేనియాను అభిమానించుచున్నది. బెల్గనులలో బయలుదేరు మనఃస్పర్థలూరక పోవునని తలంపవలెదేదు. త్వరలో నీవిషయము పరిష్కారము గానిచో, భావిపరిణామ మెటులుండులో చెప్పవీలుండదు.

మోటారు బస్సులు: పోలీసుజవానులు

ఇటీవల నొక వింత కేసు ఛీఫ్ ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేట్టు కోర్టులో విచారణకువచ్చెను. బస్సులో పదిమంది ప్రయాణికు లుండగ, హెడ్డుకాక్ స్టేబిలొకరు ఎక్కిరి. వీరిని దిగుచుని కండ్లకు గోరినను దిగిపోరయిరి. త్రోవలో సాబ్బెటు వచ్చి ఎక్కువమంది ప్రయాణికులను ఎక్కించుకొనినందులకు, కండ్లకుపై నేరము మోపెను. ఈకేసుకు విచారింపిన ప్రెసిడెంసీ మేజిస్ట్రేట్టుగారు, హెడ్డుకాక్ స్టేబిలుచర్య అక్రమ మని ఖండించెను. ఇట్టి యభ్యాసమును సాగనిచుగూడదని, వీరు తమతీర్పులో వ్రాసిరి. తుదకు కండ్లకుపై టెక్నికల్ నేరము క్రింద రూపాయిజరిమానాను విధించిరి. మేజిస్ట్రేట్టుగారి తీర్పుమూలమున, పరిస్థితు లెంతవరకు మారునో చూడవలయును.

ఇనాక్యులేషను

కొన్ని జబ్బులు రాకుండ టీకాలు వేయవద్దతిచాలకాలము నుండియు అమలులో నున్నది. ఈ పద్ధతి మంచిది గాదని చాలకాలము నుండియు నిరసించుచున్నవారు గూడ గలరు. ఇటీవల డిప్రీయా అను గొంతుజబ్బు పిల్లలకు రాకుండుటకు, ఆస్ట్రేలియాలో నొక స్థానిక సంఘమువారు వైద్యులనలహాపైని, ఇనాక్యులేషను జేయించిరి. టీకాలు వేయబడిన పిల్లలలో 11 గురు చనిపోయిరనియు, ఆరుగురు అపాయకరమగు స్థితియందున్నారనియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. జిల్లాయంతయు భయభ్రాంతమై యున్నదట. వైద్యులు దూర మాలోచింపకుండ, విషరీతచికిత్సలను సూచించుట ఎంత ద్రోహమో యూహింపవచ్చును.

నారిమెను కేసు

నారిమెను కేసుమూలమున బొంబాయి ప్రభుత్వమునకు ఏబదివేల రూపాయలకు పైగ ఖర్చు అయ్యెనట. సందర్భములను తిన్నగ విచారింపక ప్రైవేటుకేసులో ప్రభుత్వమువారు జోక్యము తీసికొనుట భావ్యముగ లేదు. బాక్ బే స్క్రీము కయిన విషరీతపు ఖర్చుకు, కేసులకు సంబంధించిన ఖర్చు గూడ తోడగుచున్నది.

నారిమెను-హార్వీ కేసు

ప్రభుత్వమువారికి రూ 50,000 ఖర్చు
సర్ లాలెసు హెప్పరుగారిపై నారిమెనుగారి కేసు బొంబాయి, జన 80-ఇండియన్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేట్టుకు ప్రభుత్వమువారికి మొత్తము రూ 50,000 పైగా ఖర్చయ్యెను. ఈకేసు పూర్తి అయినందున నారిమెనుగారు సర్ లాలెసు హెప్పరుగారిపై దావాచేయుదురా లేదా యను ప్రశ్నగలదు. హార్వీగారు కేసు పెట్టిన వెంటనే నారిమెనుగారు హెప్పరుగారిపై కేసు దాఖలు చేసియుండిరి. అప్పుడు ఇంగ్లండులోనున్న హెప్పరుగారి సాలిసిటర్సువారి తరఫున సమను లందుకొనిరి. ఇప్పుడు మరల సంగీకరింతురా లేదా యని నారిమెనుగారు తెలుసుకొన నున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

నేపనలు హెరాల్డుపై కేసు

బొంబాయి, జన 80-ఇండియన్ నేపనలు హెరాల్డుపై జగద్గురు ఆనంతాచార్య స్వామిజి తెచ్చిన కేసుకందు నేడు హైకోర్టులో డిక్రీ ఒపంగబడెను. పత్రికవాగు స్వామిజి నేడు రూ 1000 యిచ్చుటకును, మిగత 4000 నెలవాయిదాలపై నాలుగు నెలలో తీర్చుకొనుటకును నిర్ణయ మయ్యెను. అట్లు యిప్పు లేకున్నచో చుర్రదాలయను అమ్మివేయుటకు స్వామిగారికి హక్కు గలదు. (ఆ. ప్రె.)

మద్రాసు బీచిసభలో కొట్లాటలు

నిజవృత్తాంతము

యస్. సత్యమూర్తిగారు

రాయలకమిషను బహిష్కరణోద్యమ ప్రచారక సంఘమునకు బాధ్యతవహించిన అధ్యక్షుడగు చీఫ్ గౌ. ఆదివారమునాడు మద్రాసు సముద్రతీరమున జరిగిన సభలోని కొట్లాటలగుర్తింపు ఉన్నది యన్నట్లుగా నేను ప్రకటించుటకు వాదనైతిని. ఈ క్రింద నేనిచ్చిన వాగ్దానములకు భాగములుగా నున్నది. ఒకటి నేను కండ్లాడుచున్న పిమ్మట ముగియవలసిన ప్రత్యక్ష సాక్ష్యములందఱి నేను ఘరానామనుష్యులవారా విని తెలిసికొనన ప్రతీతికాదు.

నేను కష్టముగా చూచినంతవరకు యీ దినవ సంగతులను చెప్పమన్నాను.

ముందుగా ఒక సంగతి మనవిచేయవలసియున్నది. తిరువల్లి క్లబ్బి సముద్రపుటాడున రెండు సభలు జరుగుచున్నదనియు ఒక సభ యంతాకసభకు ప్రత్యక్ష విరధముగా ప్రతికూలభావముతో జరుపబడుచున్నదనియు, పోలీసువారికి పూర్తిగా తెలిసియు యుండెను.

నేను సభకు సాయంత్ర 5-45 గంటలకు వెళ్ళితిని. నేను వెళ్ళినది రాయలకమిషను బహిష్కరణ సభకే. కాని రెండుసభల బహిష్కరణము పనికిరాదని ఖండితముగా జరుగుచుండెను. ఈ రెండవసభలో జనము చాలా తక్కువగా యుండెను. ఈసభలో పోలికలంద్రును మహమ్మదీయులను అల్పబాహిరంధ్రులను అనేకులు ఉండిరి. నేను సా.భకు వెళ్ళినతోడనే సభాక్షేపక నెక్కితిని. సాయంత్రం 6 గంటలకును బాటియగీతి ములు నిలిపడమనుగా పాడబడినది. అంతట సభాస్థలంబున యాకూలు హుస్సేనుగారు వచ్చిరి. యాకూలుహుస్సేనుగారు సభాక్షేపక నెక్కి అధ్యక్షపదవి స్వీకరించినవెంటనే చిన్నయువక వ్యాసము చేసిరి. 15 నిమిషములు పాఠించిరి. వీరీయువ వ్యాసము సంగ్రహమును సభాజనమునకు ఏమాలనో కొంచెము సంపదకలుగుటకై వేరేమియు కల్పించుటలేదు. అంతట డా॥ వ గెదరాజులు సాయముగారు ఉపన్యాసమును చేచిరి. వీరియువ వ్యాసము సభిలకు వివరములనుగా చెప్పలేకపోయిరి ఇంతలో రెండవసభలోని జనము మా సభాక్షేపకమువైపును రావొడంగిరి. కొంత రోగులు ఇద్దరి సాగినది. అంతట నన్ను మాట్లాడవలసినదిగ అధ్యక్షులుకొరి. నేను ఒకటిరెండు వాక్యములు చెప్పితిని. ఇంతలోకే, రెండవసభలోనుండివచ్చిన మహమ్మదీయులు కొందరు, యాకూలుహుస్సేనుగారికి సమాజముచేయవలసినదిగా కేకలువేసి అరచితిట్టిరి. అంతట యాకూలుహుస్సేనుగారు డా॥ మదరాజులు సాయముగారిని అగ్రాసనమునకు కూర్చుండనియమించి సమాజమునకువచ్చిరి. ఈ అగ్ర సదుండగముల సమయమున సమాజముచేయుచోలునకు ఆయన వెంట వెళ్ళిరి. ఆయన సమాజముచేయుచున్నంతసేపును ఆయనను అగ్ర వేసిరి. ఆయన సమాజముచేసినవిషయము ప్రాతచెప్పులను ఆయనమీదవివరించి. ఇసుక నెత్తి ఆయనమీదవెళ్ళిరి. అట్లు 10 నిమిషములు జరిగెను ఈ పదినిమిషములను నేను ఉపన్యాసించుచునే యుంటిని. నావెనుక నొక పెద్ద కేలపందడి వినిపినను, వెనుక తిరిగిచూచితిని. యాకూలు హుస్సేనుగారు సభాక్షేపకమువైపు తిరిగివచ్చుచుండిరి. వారివెంట యీ పోలిక గుంపు అల్లరి చేయుచు ఇసుకను ఇల్లును వెనుకనే వచ్చుచుండెను. యాకూలు హుస్సేనుగారి కష్టము కలుగకుండ కొందరు స్నేహితులు ఆయనను సంరక్షించి సభాక్షేపకమువేసిరి. అట్లేలకు యాకూలు హుస్సేనుగారు తిరిగి అగ్రాసనాధిపత్యము వహించిరి. సాయంత్ర వ్యాసము తిరిగి ప్రారంభించితిని. ఇంతలో యాకూలుహుస్సేనుగారిని వెంటబడిన పలుగులు రెండుభాగములుగా చీలి సభాక్షేపకకు ఉత్తరపువైపున దడిచి పార్శ్వమున ముట్టించిరి. సభాక్షేపకను సమీపించుట జనులకు ప్రోత్సహింపబడినది. జనమును తొలగించుటకై కిండ్లగా బసుక 2 ల్గులంకిరి, కర్రలతో కొట్ట ప్రోత్సహింపబడిరి. అనేకవందల మహమ్మదీయుల పోరుబోతులు యీపం చేయుట నేను చూచితిని. నేనుమాత్రము సభలోని జనులకు కొంత దూరమిది యూరకండ్ల వలసినదిగా హెచ్చరించుచుంటిని. ఈ పోరుబోతులలో కొందరు ఇసుక ఆయుధములను కత్తులను బాకలకు పెట్టిరి ఇల్లెమ్మలనువేసిరి. నేల పొహరాములను జనులకుప్రతి ప్రేయించిరి. వీరి మూలమున జనులు భయంకరాంతరే చెల్లాచెల్లై పారిపోవుచుండిరి. ఈ అల్లరియంద గొండులలో నోకనిని జనులు పట్టుకొని కిక్కించుచుండిరి. కని యాకూలు హుస్సేనుగారు అశిక్షితుడగు పగవోతును వారి బారినుండి తప్పించి తన సభాక్షేపకము వేసి కొని వచ్చిరి. ఇదంతయు జరుగునపుటికి ఈ అల్లరికంపు సభాక్షేపకను మట్టుముట్టిరి. అనటము జరుపందలను సభాక్షేపకవద్ద నుండి పారిపోయిరి. మేమును ఒక్కయడముదేయకును మార్చి

మే సభాక్షేపకము సంతిమి. అల్లరిజనము మాపై పాతచెప్పులను విసిరివేయుచుండిరి. కర్రలకు లాగేలకు మా వైపునప్పుడు దిగిరి.

నీవు దిగిరా నిన్ను చావ గొట్టెదము అని ఇద్దరు మహమ్మదీయులు దుండగీండు నావైపు తిరిగి కేకలువేసిరి. వారిలో నొకనిని యిప్పుడు తిరిగి చూచినయెడల గుర్తించగలను. ఇంతలో దామ్రాదాల్తును మహమ్మదీయులదాగ్ధియొకడు నానవ్వువచ్చి "మామిడికి వారు రావలెనని ఉన్నాడు. దిగిరమ్మా. లేనిచో నీ ప్రాణమునకు మోసమువచ్చును" అని నాతోచెప్పెను. కాని నేను దిగివచ్చుటకు సమ్మతించలేదు. ఈ వ్యవహారము సాంతముగా చూడవలెనని నిర్ణయించితిని. ఇంకొకరినిమిషములలో హిందూ ప్రతికాతనినిధి వానవ్వు పరుగెత్తినది నన్ను చెయిబట్టిలాగి సముద్రపునీటియొడ్డునకు లాగుకొని పోయెను. అచటికిగూడ యీ దుండగీండులు మహమ్మదీయుల వెంటాడివున్నట్లుగా తోచి నేనెటు సభాక్షేపకము వైపునకు నడచి వెళ్ళితిని. అచటికి నడి మహాజనసభాక్షేపకమునకు పోయితిని. నేను వెళ్ళుచుండగా వెనుకకు తిరిగిచూచితిని. సభాక్షేపకముం దున్న గ్యానులైట్లును అల్లరి గుంపు బ్రద్దలు కొట్టుట చూచితిని. నేను సభాక్షేపక దిగి వెళ్ళిన ఒక్కమిషములోనే సభాక్షేపక కెక్కి యీ పోరు బోతులు తమబాజా జుటుల (తిప్పుల సాగించిరి. తోడనే సభాక్షేపకమీదను మిగిలినవారుగూడ పారిపోయిరి. మాభియ్యభియ్యగ యీ దుండగము చే దెదరగొట్టుచుండెను. కాని వారి యొక్కసభ యథావిధిగానే జరుగుచుండెను ఇంతవరకు నా ప్రత్యక్ష సాక్ష్యము.

ఇక నాకుతసాక్ష్యము వ్రాసెదను. ఆదివారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు అనేకమంది మహమ్మదీయులు బాజాగ్రలను చేతలుబుచ్చుకొని సముద్ర తీరమున ఒక యీ రేగింపుగా నడచి వెళ్ళిరి. త్రోవలో బడ్డ రాకపోకలను అడ్డగించుచు వెళ్ళిరి. ఇదంతయు పోలీసువారు చూచుచునే యుండిరి. వారందరును యీ కింది ఆయుధసాధనములతో సముద్రతీరవద్దకు వచ్చిరి. చిన్నరథం, బాటిక, ఇనుపఆయుధములు, కేలపాకాయలు, సోదాబుడ్లు, రెడుట్టులని.డా (పాతచెప్పులు - యీ వైశ్యవన నామగ్రితో బీచిసభనువచ్చిరి. వీరిలో కొందరు కల్లు నారాయణులు ప్రాణియుండిరి. వీరికి సముద్రపుటాడున ఉచితముగా తేయకునీళ్లు (తాగుటకై యుండునని. ఇటు వెంటిల్లరిమూక బయట దోచుటలను ప్రజోన్యక సమయములలో సభలు రెండు ప్రత్యక్ష ప్రకటనలుగా జరుగుటయును తలపించినపుడు నాగరక ప్రసంగం లోని యీ తరచియునాననను పోలీసుఅధికారులు జోద్యము ప్రజాసంరక్షణ క్రియత్వములకు పూనుకొని యుండిరి. కాని ఆనాడు మద్రాసు నగరములో ప్రజాపరిపాలన చేయునట్టి ప్రభుత్వాధికారమే లేనట్లుగా కన్పించెను సభలు జరుగుచున్నచోల నొక పోలీసు ఉద్యోగి ఉండినట్లుగా తెలియుచున్నది. (వైసిఐస్) కళాకాలంధర రిజిస్ట్రేషన్సుమాడా ఉండెనని తెలియుచున్నది. కాని ప్రజాసంరక్షణాధికారము వారి యొడికి యీవశ్యాత్వము ప్రయోజనకారియైనట్లుగా కన్పించలేదు. పోలీసువారు అచటనే నిజముగా ఉండిరి లేదో నాకు మాత్రము తెలియదు. వారిచటనే యుండియున్నచో వారు ప్రజాకల్లాలము నాపుటకు పూనుకొనకపోవుటయే వారియొక్క సేరు ము కాగలదు.

ఈ అల్లరిగుంపులందుండగములవల్ల రిసరికి తీవ్రమైనగాయములు కలిగినదియు 20 మందికి కొంచెము తక్కువగా చెప్పులు తగిలినదియు తెలియుచున్నది. తాముగాంచిన మహా విషయమునకు విశ్రాంతియు యీ పోరుబోతులు తమబాజాగ్రలను తిప్పుకొనుటకు తిరిగి నిర్దుష్టబోయిరి. త్రోవలోనున్న దుకాణదారులను ఫీటవరి రిగిదిని వార్తాక్షముచేయుచుదనియు అట్లు చేసినచో చంపివేయబడుచుదనియు బెదిరించుచు పోయిరి. త్రోవపొడుగున నున్న పోలీసుభటులు వారి సేమియుచేయక వారికి త్రోవ యిచ్చి మెదలక యుండిరి. వీరివలకుగూడ కొందరు పోలీసుభటులు దప్పుదప్పులతో పోవుచు యీ పోరుబోతుల జోక్యమునకు పోవలదని యితరజనులకు మాడా హెచ్చరించుచుండిరి. కనిననిన సంగతులన్నియు విను.

ఆదివారంనాడు జరిగిన యీ మహాసత్తాభము కల్పాటలుగా సంభవించి చేయబడినదనియు, కొంత భవనహాయమి అల్లరికొరకై చేయబడినదనియు దీనిసంతనవెనుకనుండి నడిపించు నాయులతో మాడినదనియు బోధపడగలదు. పోలీసువారు హెచ్చరించుటకు సర్పితి ఆయనగీడులందరికిని పూర్తిగానుండెను. ఇంతకన్న నేను వేరేమియు చెప్పదు.

కాని యీవారం ప్రముఖముల వార్తాక్షము జులకపోవునని తలంపుట నెర్క. వార్తాక్షము జుగగండ్ల చేయవలెననివారు ఈపనిచేసిరి గని, యీ దుండగములవల్ల వార్తాక్షము మరింత పలుదలతో జరుపబడును.

గతరాత్రియు నీటిఉదయంతయు వడలకలసి హిందూమహమ్మదీయులమిత్రులు యీవిషయమై దీక్షవహించి నాతో సంప్రతించుటకై వచ్చిరి.

వార్తాక్షము సర్వేయముగ జరిగి తీవ్రమైనది. మద్రాసు పోలీసులందరు చెక్కుచెందక దీక్షతోడ్పడినవలెను.

రాయలకమిషను బహిష్కరణోద్యమసంఘసభ్యులందరితో నేను తిరిగి సంప్రతించితిని. ఈ పోరుబోతుల అల్లరులకు మనము లొంగిపోయెడివారముకాము లేవు సాయంత్రంమును ఫీటవరి రి-వ తేదీనాటి సాయంత్రంమును సముద్రతీరమున జరుగు సభలను మద్రాసు పోలీసులందరును వేలకొలది విచ్చేయవలెను మనబాబూ:న బోధవ్యక్త హిత్యముల అహింసాశ్రమే ములగు రక్షించగలదు.

ఈ అల్లరి హిందూమహమ్మదీయులసంఘర్షణము కాదు. అల్లరికంపులలో కొందరు హిందూమహమ్మదీయుల గలరు. బహిష్కరణోద్యమములకు, బహిష్కరణోద్యమములకును కలిగిన సంఘర్షణమునయే కేవలమును. ఆనాడు బీచిసభ జరిగిన మాసభలో నందలకలది మహమ్మదీయులు బహిష్కరణోద్యమముల భావాలై వచ్చి యుండుటయే ఇందులకు నిదర్శనము.

వార్తాక్ష సమీక్ష

1928 సం॥ జనవరి నెల 31-వ తేది మంగళవారము

ముఖ్యకేటాలు	ముఖ్యకేటాలు		ముఖ్యకేటాలు		ముఖ్యకేటాలు
	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	
ముఖ్యకేటాలు	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	గత 24 గంటలలో	ముఖ్యకేటాలు
గోపాలపురం	84	71	...	0	- 0.2
విశాఖపట్నం	90	67	...	0	- 0.5
కాకినాడ	87	65	...	0	- 0.2
మచిలీపట్నం	86	66	...	0	- 0.2
కర్నూలు	94	65	...	0	- 0.2
కర్ణాట	98	65	...	0	- 0.1
అమలాపురం	0	- 0.1
చిత్తూరు	94	66	...	0	- 0.1
మైసూరు	90	69	...	0.1	- 1.6
బీజాపూరు	88	64	...	1.1	- 0.3
నల్గొండ	88	69	...	2.6	+ 1.0
నేలూరు	95	69	...	0	- 0.3
కొంభుత్తూరు	10	72	...	0	- 0.6
మమనాపల్లి	92	69	...	1.1	+ 0.4
నాగపట్నం	84	71	...	7.1	+ 5.5
గుంటూరు	91	72	...	0	- 0.6
హిందూ	84	77	...	2.8	+ 0.6
తిరువల్లీ	0.7	- 0.8
తిరువేండూరు	86	76	...	1.0	+ 0.2
కొచ్చి	88	77	...	0.1	- 0.6
కాలికట్టు	98	77	...	0.1	- 0.3
మంగళూరు	88	75	...	0	- 0.1
తెనుకూరు	90	81	...	0	- 0.8
మేరకూరు	85	61	...	0	- 0.1
కొడవకూరు	64	48	...	8.4	+ 0.5

సర్కారులు:—గోపాలపురంలో వచ్చు దక్కముగ నున్నది. కాకినాడలో పగటివేది 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేది 7 డిగ్రీలు ఎక్కువ. డక్కా:—పూర్తి రాత్రివేది 3 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నూటకము:—మద్రాసు నెల్లూరులో పగటివేది 8 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వ. వ. నారాయణ అయ్యర్, మద్రాసు నాణ్యతా నిపుణుడు.
Sir
MADRAS FINE ARTS SOCIETY'S
ANNUAL EXHIBITION 1928.
opens Feb. 29th. All exhibits should reach the Manager by the 17th (not 20th)
P. F. FYSON, Hon. SECRETARY,
Chepauk, Madras.

శ్యామమూర్తులు ముద్దాయిశరభు వాదన సంగీకరించి
ఉరిశిక్షను రద్దుచేసి 10 వత్సరముల కఠినశిక్షను విధించిరి.

మన రాష్ట్ర వార్తలు

“స్వదేశమిత్రను” “తమిళనాడు”:- కార్యాలయముల ప్రెమకుబహిష్కార హా. కార్యసందర్భమున ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీనాడు ముాయబడును.

నేలం జిల్లా బ్యాంకు హారతాళసందర్భమున ముాయబడును:- నైమను కమిషను బహిష్కార హారతాళము సందర్భమున ఫిబ్రవరి 8 వ తేదీనాడు నేలం జిల్లా బ్యాంకు ను మూసివేయుటకు సదరు బ్యాంకియొక్క కార్యనిర్వాహక సభలో “శేక్ గ్రీనుగా తీర్మానింపబడినది.

ఉచిత బాలికాపాఠశాల:- రాయపురంలో ఆరూనుకోడ్డు 81 నెం|| గృహమువద్ద 1-2-28 వ తేదీ ఉదయం 8-30 గంటలకు మద్రాసు కార్పొరేషనువారిక బాలికా ప్రాథమిక పాఠశాలను తెరచెదరు. ఈ పాఠశాలయం దన్నివర్ణముల వారికిని సంఘములవారికిని ఉచితముగా విద్య నేర్పబడును.

శ్రీ భక్తవిజయ కాలక్షేపములు :- 5-2-28 తేదీ ఆదివారం సాయంకాలం 4 గంటలకు చింతాడ్రెహేట స్వామి నాయకవోడ్డు 104 నెం|| గల శ్రీరంగదాస దాసగోష్ఠి భజన మందిరముందు శ్రీమత్ మంత్రోచిత్రాపు భాగవతగారు “ఈ హిదాను, పీహిదరాజా” చరిత్రములనుగూర్చి తెలుగుభాషలో నుచితకాలక్షేపము జరిపెదరు.

బహిష్కారసంఘ వాలంటీర్ల సభ:- శ్రీ శ్రీ (1-2-28) రాత్రి 8 గంటలకు గోకలేపాలలో జరుగును. 2, 8, తేదీల కార్యక్రమము నిర్ణయింపబడును.

మద్రాసు విద్యార్థుల సభ:- శ్రీ శ్రీ (1-2-28) సాయంకాలం 5-30 గంటలకు రాయపురం పాతజైలలో కార్పొరేషను ఆలస్థలమువద్ద మద్రాసు విద్యార్థుల బహిరంగ సభ జరుగును. డా|| పి. వరదరాజులనాయకుగా రధ్యక్షతవ వహింతురు. కాంగ్రెసు నాయకులందరూ నైమను బహిష్కార హారతాళముగూర్చి యవస్థనింతురు.

ప్రాబేషనరీ డిప్యూటీ తహసీలుదార్లు:- గవర్నమెంటు ఆర్డరు ప్రకారము యాక్రిందివారు ప్రాబేషనరీ డిప్యూటీ తహసీలుదార్లుగా నియమింపబడిరిని తెలియుచున్నది.

(1) టి. ఎల్. బాలకృష్ణుడు (2) రాజర్థ రాజరత్నం విశ్వేశ్వరుడు (3) సయ్యదు అబ్దుల కబీర్. సదరు ఉద్యోగ కార్యములను నెరవేర్చుటకు తగినంత శరీరదాక్షిణ్యము గలిగి యున్నట్లుగా వైద్యపరీక్షకులు సర్టిఫై చేసినవియుటనే పీరు సదరు యుద్యోగములకు అర్హులగుదురు. (హిందూ)

ఇండియను రిపబ్లికన్ లిక్:- 1928 జనవరిలో వెలువడిన 29 వ సంపుటము మొదటి సంచికను స్వీకరించితిమి. ఇది నెలకొకసారి ఆంగ్లభాషలో వెలువడును. సంపాదకులు రావుబహదరు హానరబులు జి. పి. నరేశ్వరుగారు (ప్రేటు కాన్సిలు సభ్యుడు) క్రొత్త రిజర్వబాంకింగ్లు, నరసింహ మెహతా గారి గేయములు, హిమాచలమృదీమతైత్రి, కాంగ్రెసు మహాసభ మున్నగు వ్యాసములకలవు. హా|| సర్. సి. పి. రామ స్వామయ్యగారు, ప్రాథమిక టి. ఎల్. వాస్టాని, డాక్టరు హెన్రీ టైలర్, హా|| సర్. ఫిరోజ్ నెహ్రూ, హా|| వ్యాస మూర్తి బాక్సునూ, మున్నగువారు వ్రాసిన వ్యాసము లిందు కలవు. ఈసంచిక నెలకొరకు 42 పటములకలవు. సాలు పంచా రి రూపాయిలు. పరియవారిటుల వ్రాయవలెను. జి. పి. నరేశ్వరు ఆంధ్రకో, పల్లివర్ణు బార్టిటవును మదరాసు.

పకటన

శ్రీ మత్తల రాజగారు సమస్తాయుర్వేదవధము లనుకాష్ట్రముగా క్రొత్త రియారుచేయించి, అందరికి అభ్యునునట్లుచేసెను దలచెట్టి అర్హులనైనసాలను నెలకొల్పి గారు. ఆయోర్వేదవధము లన్నియు యిచ్చట వారకును. తేటలూన కోరకు వ్రాయుడు. 1204 1226 ఆర్డరసాయనకాల ముత్తల కృష్ణా.

కృష్ణామండల రైతుల మహాసభ

ఫిబ్రవరి 5-వ తేదీని పగలు 11 గంటనుండి బందరులో సమావేశమగును

రైతులందరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు

గాంధీమహాత్ముడు- స్వరాజ్యపక్షము

శ్రీయుత సతీశచంద్రగుప్తగారి వ్యాసము అసహాయోద్యమము అమలులో నున్నపుడు అసా మహాత్ముడు కారాగృహమునందున్న సమయమున కాంగ్రెసు నాయకులలో ప్రధానలగువారు పలువురు స్వరాజ్యప్రాప్తికి అసహాయోద్యమముకంటెను నులభితరమును సాధనమునొకదానిని కనిపెట్టిరి. కాసనసభలకు వెళ్లుట ప్రభుత్వమువారి పరిపాలనను సాగకుండచేయుట, భారతీయుల ఆమోదముతో బ్రిటిషువారు భారతదేశమును పరిపాలించుటలేదు. నిరంకుశముగానే పరిపాలించుచున్నారని ప్రపంచమునకు చూపుట అనునదియే నాయకులు కనిపెట్టిన నులభసాధనము.

ప్రపంచవారికిని, పాలితదేశములకు స్వేచ్ఛ నొసంగుటకు స్వర్గీయ ప్రెసిడెంటు ఎల్బు (ఆమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములకు వికోపా సంగ్రామకాలమున అగ్రముఖుగాకండి న ఉదారభావుడు) గారు చేసిన ప్రయత్నములను ప్రజలు నమ్మి యుండినచో స్వరాజ్యప్రాప్తికి అట్టి సాధనముల నవలంబించుట సహజము. మేయే యుండినది. ఎల్బునైన నేమి అడ్డుతమను జనవశీకరణకీర్తిగల స్వర్గీయ దేశంపుదాసుగారి యొక్కయు వారి సహకారయొక్కయు ప్రోత్సాహములన కాంగ్రెసు ప్రధాన నాయకులలో హెచ్చుముది కాసనసభా ప్రవేశమే స్వరాజ్యప్రాప్తికి ఉత్తమసాధన మని నిశ్చయించి జనసామాన్యమును కూడగట్టుకొని కష్టతమను అసహాయోద్యమమును సాగించుటకంటె కాసనసభలకు వెళ్లుటయే నులభసాధన మని నిశ్చయించి కాంగ్రెసు మహాసభలవారుకూడ కాసనసభా ప్రవేశ తీర్మానము నామోదించిరి. మహాత్ముడు చెరసాలనుండి వచ్చు సరికి కాంగ్రెసును సమైక్యమున నాయక లక్ష్యంపుచు చున్న పద్ధతి తాను నిశ్చయించిన పద్ధతికి భిన్నమైనదాగానున్నదనువిషయమును మహాత్ముడు కనిపెట్టెను. మహాత్ముడవారముగ ప్రేమను సహనమును కలవాడగుటచే తనపద్ధతిని దిగవడిన మిత్రులతో వివాదపడి విడిపోవుట కంగీకరింపక తనకును వారికిని అభిప్రాయభేదము కలిగినటులుమాత్రమే దానిని తెల్పివేసెను. మహాత్ముని పద్ధతి నందరూను త్యజించి యుండలేదు. నాయకలనబడు వారు మాత్రమే నులభసార్థముని కాసనసభా ప్రవేశము నామోదించిరి. కాని జనసామాన్యములయందు నామోదించియుండలేదు. భారతీయ రాజకీయములందు మహాత్ముడు ప్రవేశ పెట్టిన సహనము కష్టసహిష్ణుతమన్న గుణానిని తప్పుకుండ దేశ మాతము నేవించుచున్నవారు ప్రతి రాష్ట్రమునందును హెచ్చుగానే యుండిరి. కాసనసభా ప్రవేశమును ఆమోదించిన నాయకులసంఖ్య హెచ్చుగానేయుండినను పార్లమెంటుకొరకుగూడ ప్రజలవై సద్ధికవగు పలుకుబడిని కలిగియుండలేదు. కావున దేశబంధుదాను పండిక మోటిలాలుగార్లు మరియొక పద్ధతిని నవలంబింపగోరినపుడు మహాత్ముడు సంత్రిష్టపూర్వముగానే కాంగ్రెసు నాయకత్వమును వారికి వశపరచెను. దీని సమకాలమున సరిగా గ్రహింపబాలనివారు యాచివయమున మహాత్ముని నిందించిరి. మహాత్ముడు నాయకత్వమును విసిరి అసహాయోద్యమమును సాగించగలిగి యుండియును దాను నెహ్రూగారు తనకు ముఖ్యసేవీతులగుటచే వారిమాట తీసివేయక కాంగ్రెసును వారికి వశపరచెనని యిట్టివారనిరి. తన మిత్రులలో పలుకుబడిగలవారియందు గల లోపములను మహాత్ముడుపేక్షించును. సామాన్యలయందుగల లోపములనుయెప్పుడు చాల కార్యమును చూపుచుండును. ఈ మహాద్వైతము వలననే అనుచితముగా కాసనసభా ప్రవేశ విధానము నవలంబించి కాంగ్రెసుదర్శికి పాటకమండగా తాను మిన్నక చూచుచుండవలసిన వాడయ్యెనను పెద్దమోటులేదనే మరికొందరు మహాత్మునిపైని మోపిరి. కాసనసభాప్రవేశమును ప్రతిఘటింపవలెనని మరికొందరు మహాత్ముని ప్రార్థించిరి. మహాత్మునే అనుసరించుచుండువారు తమముహాత్ముడుపేక్షించెనను ప్రజల ముగిసింద నాకోపించిరి. ఎవ రెట్టినిందల నాకోపించినను మహాత్ముడు చలించలేదు. స్వరాజ్యవాదులను త్యజించలేదు. చివరకు నేను స్వరాజ్యవాదుల నెన్నటికిని రిత్యజించనని ప్రమాణముగూడ చేసెను. కాసనసభాప్రవేశము గొప్పపరబాలని మహాత్మునకు తెలియును. దానివలన కాంగ్రెసు చాల దుర్బలముగనని మహాత్ముడు తెలిచెను. వేయియేండ్లు కాసనసభాప్రవేశకష్టత నవలంబించినను స్వరాజ్యము లభింపదనిగూడ మహాత్ముడు స్పష్టముగా తెలిచెను. ఇటుల తెలిసియుండియును వహా

త్ముడు కాసనసభాప్రవేశవాదులతో నేటిభవింతులకు గొప్పకారణము కలదు. కాసనసభాప్రవేశము నామోదించిన మిత్రులు దానివలన స్వరాజ్యము లభించునని నమ్మి-పలుముగా నమ్మియు అటులచేసిరి. వారు దేశభక్తులగు నాయకులుగాని సంపతులుకారు. వారు నమ్మిప్రకారము ప్రయత్నించుటకు వారికి హక్కుకలదు. కాన వారు నూచించినపద్ధతి నష్టకరమేయైన సమర్థులగుచూ రట్టితప్పిదనుచేసినను సహింపవలెనేగాని బలవంతపెట్టి వారు తనపద్ధతినే అవలంబించునటుల చేయగూడదని ఉదారభావముతో మహాత్ముడు నిశ్చయించుటవలననే వారికి ప్రతికూలముగా పనిచేయలేదు. ఈవిషయమున అసహాయవాదులను కాసనసభా ప్రవేశమును కోరువారికిని వంగరాష్ట్రమున ద్వేషమును స్పర్ధయు నుచాల ప్రబలముగానుండెను. ఇతర రాష్ట్రములలోగూడ కొద్దిగా నుండెను. దేశముడు ద్వేషమును స్పర్ధయును పెరుగుట మహాత్మున కెంతమాత్రమును సమ్యక్తముగాదు.

ఈకారణములవలననే మహాత్ముడు స్వరాజ్యవాదుల సత్వధికముగ నాదరింపసాగెనుగాని వారి పద్ధతియందు తనకెట్టి నమ్మకమును లేదనియును వారు కాసనసభలలో జయప్రదముగా పనిచేయుటవలన చివరకు మేలుకలుగు ననుకొనట నట్టిభ్రాంతియే యనియు మహాత్ముడు స్పష్టముగా తెలుపుచు నేయుండెను.

మహాత్మునికారాగృహమునుండి విడుదల చేసినపిమ్మట మహాత్ముడు తొలిసారి కలకత్తా నగరమునకు వచ్చినపుడు “మాకు నమ్మకము కలిగినదిని మేము పనిచేయుటకు మీరనుమతింపరా?” అని దానుగారు మహాత్ము నడిగిరి. దొరతనము వారితో మార్కొనట కవకాశముగల పద్ధతిని దానుగారవలంబింపగోరుచున్నారని మహాత్ముడు భావించెను. “ప్రస్తుతమున్న ప్రభాభిప్రాయాన్నితినిబట్టి తీవ్రముగా నేవిధానమును నే ననుమతింపజాలను. 1921లో నాకుండిన బలము 1924లో నిపుడు లేదు కాన నిపుడు ప్రభుత్వము నెదుర్కొనుటకు సాహసింపజాలను. ప్రస్తుతము దేశమున నిర్భూణధానమును సాగించుచు బలమును గడింపవలెననియే నేను కోరుచున్నాను. కాని భౌద్ధతను విహించుటకు సమ్మతించువారు తమకు నమ్మకముగల యద్యమమును ప్రారంభించుటకు నాకెట్టి అభ్యంతరమును లేదు” అని మహాత్ముడు తెలిపెను. దానుగారు ప్రభుత్వమును మార్కొనవలసినది కాసనసభలలోమాత్రమే యగుటచే ఆవిషయమును దానుగారు స్పష్టపరచుటచే మహాత్మునికి సంతయనివారణమైనది. మఖికాసమ కలిగినది. అటులైన మీరు మఖ్యముగా కాసనసభలకు వెళ్లుకు. నేనెంతమాత్రమును అభ్యంతరమును కలిగింపను అని మహాత్ముడు ప్రతితో తెలిచెను. అమరువాడే కలకత్తాలో గాంధీ దాను నెహ్రూ, బడంబడికపైని కలకత్తాలో సంతకములు జరిగినది. (నశేషము)

రాకపోకలు:- తిరువాన్కూరు మహారాజుగారు నేటియుదయము వచ్చిరి.

మద్రాసు ఆర్బిడికనుగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కలకత్తా వెళ్లిరి.

సర్. ఎల్వెక్కుబేగారు గతరాత్రి మద్రాసు విడిచి కలకత్తాకు వెళ్లిరి.

యూరోపియను ఆస్పిరియోవను ప్రెసిడెంటు సి. టి. ఛార్లెస్ గారు నేటియుదయము మద్రాసు వచ్చిరి. నేటిరాత్రి కలకత్తాకు బోయెదరు.

ఎఫ్. డి. వేర్ గారు నేటి యుదయము మద్రాసు తిరిగివచ్చిరి.

ఆర్. కె. వణ్సుగం శెట్టిగారు నిన్నటిరాత్రి మద్రాసు విడిచి శర్ గివర్ణు ఫాక్సు ఫాక్సునతిగార్లు నిన్నటిరాత్రి మద్రాసు వచ్చిరి.

ఆలహాబాదు, జనవరి 30:- ఆలహాబాదునకు గూతన గవర్నరు సర్ ఆలగూండరు వడ్డెముగారు నేడు వచ్చేసిరి. వలువురు ప్రభుత్వోద్యోగులు మహారాజులు, పురపెద్దలు వారిని సన్మానించిరి. గవర్నరుగారు విశ్వవిద్యాలయమును, హైకోర్టును సందర్శించిరి.

సీ) ఈవిషయమును ప్రజలలో జనశ్రద్ధలను ప్రయత్నము చేసి దీనిని జరిపించుటకు అందుకు వలయునగునట్లు పనులను జరుపుకొనుటకు తాలూకా 1 & 5 గురు వాస్తవమును బట్టియు పట్టణముల పట్టియుగాని జిల్లా శీసెటిలుమెంటు పట్టియు పట్టణములను యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నట్లు యీ కమిటీవారు యింతలనుగూడ సభ్యులనుగా చేర్చుకొనుటకు అధికారముగలదు.

యీ విషయవారిని సభకు కమిటీసభ్యులుగా నెన్నుకొనబడిరి. ఏలూరు తాలూకా

- 1 మో. రామచంద్రరావు పంతులు
- 2 మోలే నారాయణరావు
- 3 దండమరాజయ్యరాజు
- 4 మాగంటి శీతయ్య
- 5 తోట వెంకటాచయ్యగార్లు
- కామవరపుకోట తాలూకా
- 6 కాకతీయ పీఠయ్య
- 7 తదికమల్ల పెదరాజులు
- 8 కొమ్మరెడ్డి సత్యనారాయణమూర్తి
- 9 గజనల్లి రామచంద్రరావు పంతులు
- 10 పెడినాటి వెంకటనారాయణగార్లు
- తణుకు తాలూకా
- 11 ముళ్లపూడి తిమ్మరాజు
- 12 వేలూల రాఘవరావు
- 13 పెన్నెత్త తిలరామరాజు
- 14 కాశిబొల్లి బ్రహ్మయ్య
- 15 చిట్టూరి సుబ్బారావు గార్లు
- నరసాపురం తాలూకా
- 16 నెక్కంటి దొరయ్యగారు
- 17 తాళూరి నారాయణస్వామి
- 18 గుండ్ల వెంకటరెడ్డి
- 19 మున్నెర్ల సుబ్బారావు
- 20 యద్రాజు చిన వెంకటరావుగార్లు
- నిడిదవోలు తాలూకా
- 21 మామిడన్న సుబ్బారావు
- 22 గారపాటి వెంకన్న
- 23 కామిల్లి సర్వారాయుడు
- 24 దోనెపూడి లక్ష్మయ్య
- 25 తాళూరి నారాయణరామగార్లు
- తాడేపల్లికూడెం తాలూకా
- 26 కలిదిండి గంగరావు
- 27 నిడమర్రు లక్ష్మీకారాయణ
- 28 ఏలూరి కృష్ణమూర్తి
- 29 ఆదంబు కృష్ణమూర్తి
- 30 కుంతలపల్లి గరటయ్యగార్లు
- భీమవరం తాలూకా
- 31 పెన్నెత్త తిరుమలరాజు
- 32 చెరుకువాడ రాఘవరాజు
- 33 గవ్వాబత్తులంగారావు
- 34 ములుకుట్ల సుబ్బారాయుడు
- 35 నిడుపల్లి సుబ్బారాయుడుగార్లు

శీసెటిలుమెంటు తీర్మానము

శ్రీయుత రెవెన్యూ ప్రగడ మండల్ కలెక్టరుగారు దుపహించెడిది.

మన పీఠమారాజుల పరిపాలనలోను మహమ్మదీయ పరిపాలనలోను పన్నులు పెంచుకొనునట్లు చెప్పవలసివచ్చింది. కాని ఏ రిపుకు చేసేదేముటో. జేరంగజేలు పరిపాలనలో ప్రతిపక్షం బలపడెను. ఏలూరుగా పన్నుల నిర్ణయములు తీసుకొనేవారు కాదు. మహాజనాను పరిపాలనలో భూమిలోదడినజలల పండినవలలన పన్నులందేవి కావు. దానివలల యీ ప్రతిపక్షపాలనలోలేదు. యిదివరకుచేసిన 'పెటిలుమెంటులు' పన్నులు మనతో చెప్పగలడ వన ఆమోదము లేకుండగనే జరుగుచున్నవి. యీ పెటిలుమెంటు రిపోర్టులో జూపిన కారణములు ఏమియు బాగుగలేవు. యీ రిపోర్టులోని కొన్ని అంశములను వర్ణించి బాగులేనని సకారణమును బోధపరచుచిరి.

యీ వై తీర్మానమును శ్రీయుత మన్నే సర్వనారాయణగారు బలపరచిరి.

రైతులుయున్న పన్నులేగాక యితరమామూలు యిచ్చి బాధ రైతాంగమునకు అనుభవమే. యిట్టిసిలిలో మరల శీసెటిలుమెంటు క్రొత్తపన్నులు వేయుట అధర్మము. రైతు

వై తీర్మానమును శ్రీయుత మన్నే సర్వనారాయణగారు బలపరచిరి. యీ వై తీర్మానమును శ్రీయుత మన్నే సర్వనారాయణగారు బలపరచిరి. యీ వై తీర్మానమును శ్రీయుత మన్నే సర్వనారాయణగారు బలపరచిరి.

విషయములు

- 1 ఆఖిలభారతదేశీయ సహజన సభాతీర్మానముల నాచరణలో పెట్టుటకు కార్యవిధానమును నిర్ణయించుట.
- 2 బ్రిటిషువలకు బహిష్కారము, సైనుకుమిషన్ బహిష్కారము జనుప్రదక్షుగ జరుగుట కై రైట్స్ యింటు చేయుట.
- 3 నీరుసత్కారము
- 4 తూర్పు గోదావరిజిల్లా శీసెటిలుమెంటు స్కీము రిపోర్టు
- 5 రాజోవు తూర్పుగోదావరిజిల్లా మహాసభ జరుపుటకు పరిమళము కాలమును నిర్ణయించుట
- 6 లిలక స్వరాజ్యనిధి వసూలుచేయుట.
- 7 కార్యదర్శి కెట్టబోవు యితర విషయములు.

మద్రాసునుంచి జరిగిన కాంగ్రెసు తీర్మానములను వెంటనే ఆచరణలోనికి తీసికొనవచ్చుట యీ సభ్యులయొక్క ముఖ్యకర్తవ్యము గనుక జిల్లాకాంగ్రెసుసభ్యులు, కాంగ్రెసు ప్రచారకులు, ఆభిమానులు తప్పక యీ సభకు దయచేసి కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటలో సోదృశ ప్రార్థితులు.

పారుపూడి సత్యనారాయణ, కళా వెంకటాచయ్య, కార్యదర్శులు.

శ్రీమానస్వామిలవారి సంచారక్రమము

8-2-28 వలన నాడెల్ల యందుండి 4-2-28 కొత్తగుంట పాటలో అడవి శివరామయ్య గారింట భిక్షనచేసి ఆరాత్రికి అయ్యవారికి ద్రవం చేరెదరు. అయ్యవారు ద్రవంపండు శ్రీబాడ్ల పాటి నూర్య ప్రకాశరాయకర్త, సుడిపాటి కృష్ణమూర్తి, సర్వే కృరరాయుడు వెంకటరాయయ్యగార్లు వైశ్యదేవమున ప్రారంభించుచున్నారు. కావున సహచారమార్గప్రసాదకులగు శ్రీస్వామిలవారు 6-2-28 తేదీవలన అయ్యవారికి ద్రవం నందే నివసించెదరు. శ్రీవారి శివదర్శనంపలమవారి సౌకర్యార్థము తెలుపడమైనది.

(బకమిలేవారి)

ప్రస్తుత శివరాత్రి తిమింతుడగున్నాడని రిపోర్టులల్ల తెలుచున్నది. కాని అలావాయుట చాల అసహజము. ఏన సెటిలుమెంటు రిపోర్టులోని కొన్ని అంశములను తీసుకొని ఖండించిరి. మన అసకట్టు కట్టుటకు ఏకాంతి రూపాయలో అయినది. యీ అసకట్టుల పాటిగా ప్రభుసంఘము 85 లక్షలు, రెండవ పంటకు 10 లక్షలు యిచ్చుచున్నది. ఏకాంతి మనల్లు రాబట్టుకొనుచున్నారో బాదున్నో యిదియులుండ వేరే మరల పన్నుల పుట్టిచేయుచున్నారో వారు చేయుటకు మనము యిచ్చుకొనుట ఎంతకాలమో తెలియదు. మనము సజీవముగా యింకను జీవించియున్నార మనే కారణమువల్ల కాబోలు మరల యీ పన్నులను వేయుచున్నార.

య్యదేవర కాశ్యపరావు పంతులుగారు వై తీర్మానమును గంభీరవ్యావహారికముగా గావించిరి. ఆదంబు కృష్ణమూర్తిగారు వారి అనుభవములను వ్యవసాయముగూర్చి సుపర్యవించుచు యీపన్నులు భరించలేమనిరి.

శ్రీ ప్రకాశంపంతులుగారు

యీ పెటిలుమెంటు వ్యవహారమును పరిష్కరించుటకు గాను ప్రతిగ్రామములోను పథలుజేసి గ్రామముయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితులను సకారణములతో తెలుపుతూ తీర్మానము చేయువలసి యున్నది. తంజావూరు జిల్లాలో యీ శీసెటిలుమెంటు పన్ను పన్నులు పెంచుచున్నపుడు భూస్వాములు మిరాసీదాదలు విమర్శనతో 'పెన్నెపన్ను' యిచ్చుటందా తన ఏర్పాటులను చేసి గొప్ప అంశాలను జరిగించగా నూటికి రు 0-8-0 లకు దిగిరి. యీ మామూలజాతీ భుక్తుల మన చూడు జిల్లాపై కట్టుచున్నాడు. మనము ప్రాధుకుంపే యిటులనే మన లకు ఆదామిందుక, గావున యీజిల్లాలోనుండే రమారమి 3 వేల గ్రామములు విమర్శనతో పెన్నెపన్ను తీసిన అంశాలను చేయవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టు సరిగా లేదు. గ్రామముగూర్చిన అంశాలు రిపోర్టులో యిచ్చులేదు. కావున మనము విమర్శనను వహించి సరియగు అంశాలను చేసి 'పెన్నెపన్ను' లిచ్చుటకును చేసుకోవలసియున్నది.

సుబాసుబోసుగారి విజయము

స్టేట్సుమనుషత్రిక రూ 1000 పరువునవ్వపరిహార మిచ్చుకొనుట

ప్రధానస్వామిమూర్తి తీర్పు

స్టేట్సుమనుషత్రిక విమర్శకాదు నిర్దేశరహిత యగుట

కలకత్తా, జనవరి:— స్టేట్సుమనుషత్రికపై రూ 1 లక పరువు నవ్వపరిహారము కోరెను మహానుచు ప్రభుగోసుగారు దాఖలుచేసిన ఆఫీసునందు ప్రధానస్వామిమూర్తి గారు, వ్యాసి. సి. గోమహాను తీర్పు జెప్పిరి. 1925 నవంబరు 29 వ తేదీన స్టేట్సుమనుషత్రిక బోసుగారు విప్లవకారల ప్రధానస్వామిమూర్తి వ్రాసిన వ్యాసముపరువుపై ము కలిగించునదియే యి. నిర్ణయించి రు. 1000 నవ్వపరిహారమును రెండుకోర్టులలో బిచ్చులతో చూడవలెనని నిర్ణయించిరి.

తీర్పునందు ప్రధాన స్వామిమూర్తి గారు యిట్లుజెప్పిరి. పత్రికలోని వ్యాసము విమర్శరూపమునలేదు. బోసుగారిగూర్చి నిర్దేశగత చెప్పుచున్నందున పరువునవ్వమును తీసివేయుచు. వైస్రాయిగారు నిర్ణయించుచు దావాదారు విప్లవకారుడని సంతృప్తిచెందియే ఆరెస్తుచేసియుండు రుని వ్రాసిన వ్రాయన యునుగాని, దావాదారున కక్యంత ప్రాముఖ్యమున యీ సందర్భములందు, ఆతడు శేరమనని రూఢిపరచునట్లు ప్రతిపాదులు తమ ఆభిప్రాయమును పత్రికలో వ్రాసి సామాన్యజనులకు పాఠకాలప యేరింగింపరాదు.

" సుబాసుబోసుగారు 8-వ రిస్కలేషను ప్రకారము ఆరెస్తుబడిరి. వారి కుటుంబము గూడనుటకు తన సాక్షుమును వైస్రాయిగారు పూర్తిగా విచారించియుండును. తన కుడిభుజమునంటివాడు ఆరెస్తుకాబడుట దానుగారికి చిన్నతనముగ నుండవచ్చును కాని విప్లవకారల గుంపునకు మేధాశక్తియును వాయువడే దానుగారికి స్వక జ్యోతుకునును కుడిభుజముగా నున్నచో అపక్షమునకే నవ్వదాయకము " అని పత్రికలో వ్రాసియుండిరి. మొదట కేసు విచారించిన వ్యాసి బక్టెండుగారు దలచినట్లు యీవ్యాసకర్త తానేమియు నిర్ధారణగ చెలుపక పాఠకులేగ్రహించుటకు విడిచిపెట్టెనవచ్చును. కాని అట్లని తప్పించుకొనుటకు ఏమలేదు. ఏమన వేరొక ఆర్థముగలట్లు అందు నూచింపబడలేదు. శేరమనని రూఢిపరచుట అరెస్తుకాబడినది. శేరమనకు రాజకీయ ప్రాతికూల్యమునకు వ్యత్యాసముగలట్లు అందు నూచింపబడలేదు. దావాదారు గౌరవముగల పెద్దమనిషి. వారిని నిందించునపుడు ఆతడు నిందార్థుడని ప్రతిపాది అభిప్రాయపడుచున్నానని జెప్పినంతమాత్రమున బాలరు. ఇట్టివిషయములందు పత్రికలు జాగ్రత్తగ ప్రవర్తించవలెను. తన ఆభిప్రాయముల చెల్లించునపుడు కొంత విశిష్టతను గానకావలెను. లేకున్నచో తమయొక్క నిందల వారోపించుచు ఆతడు తన ఆభిప్రాయముగ గడచి పిమ్మట నిజమనిగూడ నూచించుచుండును. అట్లువ్రాసి కేసును శేరొకరి అభిప్రాయముపై తాను విమర్శించుచున్నాననుట తప్పు దావాదారు తన సాక్షుల సందర్శించుకొనుటకు వ్యాసముగ ప్రవర్తించెను ఆతనికి నవ్వపరిహారము యిచ్చుననియుండును. (ఫీ (పెను.)

బలహీనులగు ల్యాటిను అమెరికా బాతులు బలాధ్యులగు ఆంగ్లోకన్యకు రిపబ్లికన్పై తిరుగుబాటు సహజము. యునైటెడ్ స్టేట్సు ప్రభుత్వము దక్షిణముగ తిరుగుబాటుకు ఉత్తరసరికార్డు ముఖముగ చూచిన బాగుండును. ఆంగ్ల భాషను మాట్లాడు బాతులు సహకారముతోనున్న ప్రపంచ డేనుమున కెంతయో లాభ మనిరి.

క్రకటో అగ్నిపర్యవేషము బ్రద్దలగుట అగిపోయినదాకే జెప్పవచ్చును.

1928 లో ఎక్కువ ప్రతిపంబును పండించుటే దరిలు తగ్గినవి గాన తోసంవత్సరము ఎక్కువపంబును పండించడని అమెరికా అధికారులు 'పెంచుకొనుచున్నాడు. నిరదకుంపే పరిస్థితులు బాగులేయందున.

యునైటెడ్ స్టేట్సు విదేశాంగవిధానము

న్యూయార్క్, జనవరి 31:— ప్యాసు అమెరికా కాంగ్రెసులో యునైటెడ్ స్టేట్సు కోర్కయ కలగజేసికొనుట తప్పనియే యునైటెడ్ స్టేట్సు కది నష్టమనియు వార్తలు లకు నాకడు వ్రాయుచున్నాడు.

ఇండియా ప్రేమకుమిమనద లిండేగూడ అరు నెలలు లవుమీద ఫిబ్రవరి నుండటి తేదీనుండి నెలైవరలు. ముస్లిం మందున్న ఈరోజునుగా తీరినిష్టాపై పనిచేసెదరు.

విదేశవార్తలు

నైమను కమిషను బహిష్కరణము

బ్రిటిషు ప్రతికలు

లండన్, జనవరి 29:—నకాదే టైముస్ పత్రికలో జే. ఈ. ఫుల్లెనుగారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—ఇటీవల గల్లిన యను భవనముచే బాధ్యులగు రాచకీయ వేత్తలెవరును, హారతాళమును పహించుట బంధము. హారతాళములచే హత్యలు ఇండ్లను తగలబెట్టుట మున్నగు పనులు తటస్థించును. సహాయ నిరాకర శోధ్యమ శాయశులు సైమను కమిషను బహిష్కరణమునకు అందోళనము సల్పుచున్నారన్న ఇండియాలో సంబంధమున్న వారెవరును అనగా ఇండియా నంగతులు తెలిసినవారెవరును ఆశ్చర్యబడదు. 1921 లో యానరాజు బహిష్కరణ ప్రయత్నములు వారికి గర్వభంగము చేసినవి. వ్యర్థప్రయత్నమైరి. వారి ప్రచలనమును అడ్డంకుటకుండు ఇండియాకు అహారము గు నష్టమును గలుగజేసిరి. ముసల్మాను సంఘనాయకులు హారతాళకాయత్నములను తైర్యముగ ఎదుర్కొను తెంతయు సంత విముగూర్చుచున్నది. హారతాళమునే సాగించవలెననిచేసి ముసల్మానులనుగూడ జేరవలెనని నిర్బంధముజేసెదరు దానివలన ప్రమాదముగల్గును. కాంతియతమును బహిష్కరణము, దౌర్జన్య రాహిత్యమును సహాయనిరాకరణము అనునటులు అర్థరాహిత్యములు దీనివలన ఆలడలు బయలుదేరిన అడంతులకు అధికారులు ప్రముగతముగా అనుకూలమును.

అబర్ద్యు ప్రతిక

ఇట్లు వాకొనుచున్నది. హారతాళమును సాగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న శాయశులు నిజమగుభారతీయుల యభిప్రాయములను దెలియజేయజేయచున్నాడు. వాకిని మాటలాడని యుటలేదు.

ఇప్పటికైన ఆయుధ్యము అందోళనమును మానటకు వ్యవధియున్నది. హారతాళములవలన చెడుగు ఇండియాకే మూడుగు. రాయలకమిషను సామ్రాజ్య పార్లమెంటు ప్రతినిధులు ఆందుచే అపర్యమ పార్లమెంటు సభ్యులందున్నాడు. అయ్యది అవసరము. రాయలకమిషనుమొదట భారతీయులగుగా కమిషను సేర్పాటుజేసికొని నిచారణపట్టి ఒకవిధానము తయారుజేసి సమర్పించిన రాయలకమిషను భారతీయులలో సహకారముపల్పును. దానివలన భారతీయులకు గౌరవమేమియు తక్కువకాదు.

సంసానాధీశ్వరులు రాయలకమిషను నామోదించుచున్నాడు. ఒకగీడుమహారాజుగారు బ్రిటిషు ఇండియా రాజ్యాంగవిధానమున మార్పుండకతప్పననుచున్నాడు. తా మందరము సాంప్రదాయముగ వచ్చుచున్న హక్కులను నిలబెట్టుకొనెదమనుచున్నాడు.

నైమనుగారు ఎందుకైన మంచిదేయని ఎన్నిక కాగితములను సంతకముజేసిరి. కిటులన్ని ఆతనిస్థానమును నిలబెట్టుటకు ప్రయత్నించి సర్వమును ధారపోయదలచిరి.

ఉత్తర దక్షిణ అమెరికాలకు నర్తకాభివృద్ధికి వైమానిక ప్రచారము లభించునని చెబుతుట దొనిలను వైమానికుడు చికాగోనుండి చిల్లికేనుచున్నాడు.

బ్రిటిషు ఎన్నికలు

కార్మిక పక్షవిజయము నిశ్చయమట

మగ్డొనాల్లుగారి విశ్వాసము

(బీమునర్విసు)

లండన్, జనవరి 30:—జర్మనీ క్రొత్తగ జాతినమితికి దలిపిన క్రొత్తసానలసంబంధమున రాజోవుఎన్నికలలో తప్పక కార్మికపక్షముపాడు. గెల్చెదరని రాంకే మగ్డొనాల్లుగారు నాసిరి. పెట్టుబడిలేకుండ జేసిననే పరిస్థితు లనుకూలపడుననియు వినికిపెంజెంటు కార్మికపక్షముపాడు ప్రస్తుతపరిస్థితులను పూర్తిగ మార్చవలెననుచున్నారని మ్యాక్స్ నుగారు వ్యవస్థాత్మక కార్మికపక్షవిధానమును సమర్థించుచు వ్యవస్థను మార్చిన ప్రయోజనము లేదనిరి.

ఇక హృద్రోగభయ ముక్కరలేదు

(బీమునర్విసు)

లండన్, జనవరి 30:—ఇంగ్లండుకు మానవుని శరీరములో అదనముగ ఏమిచుకలేక ఒక అంగమున్నదనుచున్నాడు. ఆ అంగమునా ప్రాణసంకల్పము జేయుగల ప్రాణమున్నదనుచున్నాడు. హృదయము అగిపోవుచున్నపుడు దీనిని వాడిన హృదయము చక్కగ ననిచేయవలె. 'విజిటావిస్' అను మందు కంటే ఈ రసమే హృదయమును గాపాడగలదు. దాని ఆకారము పిల్లపిడికిలివలెనై చెవులనుండి రెండు చెవిగూబలు చొరుకుచున్నటులు. పిడికిలితో కలిపియుంచునట. ఇక మీదట హృద్రోగములకు భయపడవక్కరలేదనుచున్నాడు.

ఆపను రాజదంపతులు

(బీమునర్విసు)

పార్లమెంట్, జనవరి 29:—పెంచి అమెరికా ప్రజలు అమానుల్లా రాజుగారు ఏకసత్వ ప్రభుత్వం తెలిపినప్పటినుండి ఆశ్చర్య బదు చున్నాడు. ఆప్తురాణి అధునిక మర్యాదలన్నిటిని గుర్తించి అతిథులను గౌరవించి పార్లమెంట్ ప్రభుత్వము పొగడ్డును బడసెను. ఆమెను పార్లమెంట్ రాజీయని బియ్యచున్నాడు. ప్రాచ్యదేశస్త్రీలు ఇండ్లలో బానిసలుగ దవ్వ ఇతరపనులకు పోకొదవను దిరభిప్రాయములు నేటితో పటాపంతక వాయించి.

ఇటలీ యుగోస్లావియా

ప్రతికూల ప్యాసిస్టు ప్రచారము

రోమ, జనవరి 29:—బొంబుల నాటుగొండకుండు యుగోస్లావియా, విశ్వాసమునుగాని మహావ్యాపకముగాని జూపలేదు. మీదమిక్కిలి రాజకీయవేత్తలు తిమియోవ్ న్యానవల యందు ప్రతికూల ప్యాసిస్టు ప్రచారముచే బోధించుచున్నారు.

అతనిలకు ఇటలీ యోగస్లావియామైత్రి బంధుబంధికు రద్దుజేయుటను ఆప్తుజేయుటమాడ ఇటలీ వెయ్యుగోస్లావై నైస్యముల కల్గిట్టుచున్నది (గ్రహి) చులెను. ప్యాసిస్టుమతమువారనుచున్నాడు. ఇటలీపట్ల మాతనవిధానమును నిర్వచించుటకు అతనిలకు బట్టును. అందుచే భయముగుచున్నదట.

ప్యాసిస్టు ప్రభువు చరిత్రాయెను.

రంగునర్మిశ్రము

మెల్బోరన్, జనవరి 29:—క్రొత్తగా రంగునర్మిశ్రమునర్మిశ్రమోకదానిని 15 సంవత్సరములు పరిశోధించి కనుగొనెను. రంగునర్మిశ్రము అద్భుతమహిమ బొంబులు, నల్లరంగునులది లేరంగునుగూడ చక్కగ వేరుగల్గుచుదలెను. ఆస్ట్రేలియా న్యూజిలండులలో కంకణిల విర్యవేది. ఈపరిశ్రమకు సాగించెదరు.

లండనులో దార్శనము జేవగూనకు వచ్చినవారు కొట్టుకొనిరి. ప్రార్థన గభిమని ఆగిపోయిరి.

బెర్లియము పునర్నిర్మాణమును దివ్యముగ జేసుగల్గినందులకెంతయు కొనియాడుచు బెర్లియము ప్రాంతపురను నిలబెట్టుగల్గెనని బెర్లియం యంత్రము బెర్లియములోనున్న పరిశ్రమ యవారియు కొనియాడిరి.

గ్రాండు కెనాల్ దగ్గర (కాల్య) లుంగ్గుంగు సమీపమున నానగు స్త్రీకృత ప్రవృత్తి ప్రచారములను చీనాదొంగలు దోచుకొని పట్టుకొని రని దెలియచున్నది.

ఇంగ్లాండులో మాతనపాటి కామిక కుభోదయము గల్గెననియు భయపడవక్కరలేదనియు పరివాండు యజమానులతో సహకారముపల్పుట ఎక్కువయినదనియు రాజుచెలిపెను.

యాద్యములో వార్తకు గల్గిన నష్టపరిహారములను జర్మనీ 350000 పౌను లిచ్చుట కంగీరంజెను. యాద్యములో వాని కులు చనిపోవుటచే వారి కుటుంబములకు గల్గిన నష్టములకు పరిహారముగ వార్త ప్రభుత్వము ఈమొత్తము నిచ్చివేయవలె. అనగా జలంతర్గామి నష్టములను బొందిన వానికుల కుటుంబములకిచ్చెదరట.

క్రొయడనులో వైమానికరేవును సోమవారమునుండి యుపయోగించుచున్నాడు. విమానములు పోవుచున్నవి.

అమానుల్లా రాజుగారు లండనుకవచ్చినపుడు సత్కార ప్రత్యము నిచ్చుటకు లండను కమిటీ కవున్నిను సభవారు నిశ్చయించిరి.

భారత సామ్రాజ్యసభ

ముగియుచోవుగ

బహిష్కరణము పటాపంతకలగుననుకొనుట

బ్రిటిషు ప్రతికలు మోసపోవుట

(బీమునర్విసు)

లండన్, జనవరి 29:—ధిల్లిన ముగియుటకు ఆస్థుల బహిష్కరణోద్యమమంతయు పటాపంతక లగునని ఇండియానుండి బ్రిటిషు ప్రతికలు తేనిపోని ఆశలను గల్పించి మోసపుచ్చుచున్నాడు.

ఆజ్ఞాపక ప్రతికా ప్రత్యేకనిలేఖరి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. మార్చి ఆఖరునకు నైమనుకమిషనుతో సహకారము పల్పుటకు నెలప్తు కమిటీ నెన్నుకొనటకు ప్రభుత్వప్రతికూల చర్యకు వచ్చును. అప్పటికి పరిస్థితులు అనుకూలమును. సామ్రాజ్యరక్షకసంఘమువారి తీర్మానములు భారతరాజు సభ్యులందరికీ చెప్పలేనంత ఆకాభంగమును కలుగజేయును. కమిటీనా రేకగ్రీవముగ జే. నతీర్మానములకు ఇట్లు నిరాకరింపబడు దీనికి కారణము.

సామ్రాజ్య కమిటీవారి కీఫాల్సు అన్నిటిని త్రోవజేసిరి. సామ్రాజ్యకమిటీవారు క్యాబెటులను 15 లేక 20 నెలకు మోచిందనుచున్నదట లాభమునుచున్నాడు. ప్రభుత్వ పరిస్థితులకంటే పునోన్మేధిని గాంచు ఏర్పాటుల కెంతమాత్రము నిలలేదని తెలియుచున్నది.

మాస్కో వార్తలు

(బీమునర్విసు)

మాస్కో, జనవరి 31:—క్రొత్తగా ఆనుచున్న బొంబులములను బట్టుకొనిరి. అంతయు నెన్నుకొని యున్నదని క్రెమ్లిన్ అధికారులు చెప్పుచున్నాడు.

చాంబర్లెక్ గారియువ శ్యాసమునకు ప్రత్యుత్తరముగ డే నైస్యముకకు 60 (కొత్త) మానములను సోవియటులు ముతినచ్చిరి.

సయామురాజు దచ్చి కుస్టిండికుకు పయనము చేకొనెను.

హంగేరియా ప్రచారకుల

తర్కిలో అరస్టగుట

(బీమునర్విసు)

అంగోరా, జనవరి 31:—100 కార్మికులు తర్కిలో అరస్టజేయబడిరి. వీరు కమ్యూనిస్టులనియు కుమార ప్రచారము సజ్జచున్నారనియు అనుకొనుచున్నాడు.

అమెరికా రషియా వ్యాపారము

(బీమునర్విసు)

న్యూయార్క్, జనవరి 31:—రషియా అమెరికా 100 డోలరులపరకులను ఎగుమతిజేసెను. అమెరికా రషియాకు 27000000 డోలరుల విలువగలసరుకులు ఎగుమతయినవి.

ప్రపంచమంతటను అంతర్జాతీయ గ్రంథాలయ పరచు సేర్పాటుజేయుటకు ప్యాసిస్టులలో సభజేసిరి.

పోర్చుగీసు అధికపరిశీలనకు పరిబుచ్చుటకు బాహ్య అధిక సంఘమువారు పరిశోధించుచున్నాడు.

దొంగసామ్రాజ్య బ్రిటిషునాక గొంపోవుచుండెనని దానివాపుజేసి 8500 మరుమ్మ సేనుల అపరాధమును పోలీసు పతాకమును మొదలుపెట్టినదనిగాని బ్రిటిషురాయల శోకము కలుగజేసికొనుచే చరల పతాకము నెమ్మదిచ్చిరి.

లండనులో ఆప్తు నరాజ దంపతులకు సన్మానప్రయత్నములు పూర్తియైనవి. పారిశ్రామిక స్థానములను జూచెదరట.

హేను ప్రభువు చరిత్రాయెను.

విరిషు స్త్రీపట్టు అధ్యక్షుడు విజయ్యయా శేఖరపుడు విచ్చిస్త్రీ యొకరై గొడుగుతో కాన్సేవుగారిని కొట్టుబోయెను అచటన్న సభ్యులు ఆమెను బారద్రోరి. కొందరికి గురైనవి ఆమెగొడుగు చెట్టులు తగిలెను.

అటావాకు కాన్సేవుగారు బయలుదేరిరి.

ఈ సంవత్సరము మాపురమున ఆహ్వాగ్యశువార (ప్రదర్శనములు 16 తేదీనుండి 22 తేదీవరకు అతి వైభవముగ జరుపబడినవి.

ఘన్నయ బ్రాహ్మణ్యగారు యంగుయిండియా
 కిచ్చిన సందేశము:— స్వరాజ్య వనగా రాజకీయ
 ఫలనమేగాక భారతదేశముయొక్క ఉన్నతదర్శము
 టిని సాధించుట అని యంగుయిండియా పార్టీ జ్ఞప్తియ
 కానుగాక అని ఘన్నయ బ్రాహ్మణ్యగారు కె. వెంకటాచ
 ద్వారా సందేశమివేరి. తమ ఆలోచ్యమెట్లున్నదని వెం
 రిగారు ప్రశ్నించగా ఆయవారములలో పూర్తిగా స్వ
 దేశము, కానిష్ఠపము నీరసముగానున్నను, ప్రేచ్ఛయి
 తపలము అని బదులుచెప్పిరి.

ఎఱుక పిడికొడుగు

పాటాపడి ధనము తెంపాడించు (ప్రీతిగలదే) పాడు
నుగంధవస్తువులు (Perfumery) తీసుకువచ్చేయు విధానములు
తెలియండి! 1 అన్నా బిళ్ల పంపిలే పాత్రులూ 6 పంపబడున.
గంధరమహాల్ - విజయనగరం.

తపాలు సిట్టె నెం. 212 రు, చెన్న పురి.

1928 ఆమృతాంజనము డిపోవారి 1928

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన పార్వతి పరమేశ్వరులు, మహాత్మా గాంధీ (రెండువిధములు) మరియు, సౌందర్యవతి మున్నగు శ్రీవల్లభచిత్రపటములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రూ॥ 1-4-0, 100-కి రూ॥ 9-12-0.

చిన్నపైజా రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మా గాంధీ, బర్మాదేశపు వనిత.

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రూ॥ 0-8-0, 100-కి రూ॥ 3-8-0.

ప్యాకింగు, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - ఆమృతాంజనము డిపో - మదరాసు.

రోజాపుష్ప లేహ్యము

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాళి విరేచనమును చక్కగా గలిగించును. రుచికరమయినది- పర్వతము తేరు. 15 కులీ డబ్బి రూ॥ 0-10-0.

క్షయారోగ్య లేహ్యము

దగ్ధ, ఉబ్బినమాంస, కఫము, అల్స, మొదలగు క్షయారోగ్య సంబంధమును హరించుటకు గొప్ప ఔషధము నిమిత్తము. 15 కులీ డబ్బి రూ॥ 1-0-0.

వి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము.

పి. కె. ఏ. ఆంధ్రు కో, ఆయుర్వేదపరమార్జునం, వెరిదేవీ, నెల్లూరుజిల్లా

అశ్చర్యకరమైన జ్యోతిషం

మిథునవర్షముకు గురించిన అనగా మీ యెదురుకాలమును గురించిన 6 ప్రశ్నలకు రూ॥ 1-0-0. పై ప్రతిప్రశ్నలకు 1 కి 0-4-0. ఒక పూర్వార్థము ఫలము (వాయుబలముకు రూ॥ 2-0-0. తెలుగు వ్రాయుకాలవైననూ లేక బాహ్యము నకల అయినను తెలుపించవలయును. పర్వతార్థములను గురించిన జయముకలుగు పర్వతము వశీకరణ అను రత్న బుధము 1 కి రూ॥ 2-8-0. వెంటనే (వాసి) మీ ఫలమును వృద్ధి చేయును.

మేనేజరు:- శ్రీ. శివసుబ్రహ్మణ్య జ్యోతిషాలయం, 8860 తిరుత్తణి, చిత్తూరుజిల్లా

జాతక ఫలములు

తూర్పుగోదావరిజిల్లాలో రెజిస్ట్రేటివు కాన్సిలుఎన్నికలగుర్తి గుర్తిజ్యోతిషాలయమువారు చెప్పిన జ్యోతిషము సరిగా నిజమైనందులకు వారి సంతోషము ఆశీర్వాదించుచున్నాము.

ఈ విషయంలో అనేకమంది జ్యోతిషులచేతను జాతకములను వ్రాయించియుండును. ఒకసారి మాచే వ్రాయించి పరిశీలించుడు. తమ జాతకముగాని, భరించిన జననకాలములు, గంటలుగాని, ఇంక లేనివాడు ఉత్తరమువ్రాయుకాలము, వయస్సు, మాత పంపిన బాతకునియొక్క శరీరము అకృతిలక్షణము, ధనము, సోమసోదరిత, భార్య, పితృ భూమి, వాహనము, సంతానము, శత్రుకోగ బుగుములు, కళాత్రము, ఆయుర్భాగ్యము పితృభాగ్యమును ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగునవియు, విశేషాలేములు వ్రాసినవాడుఖర్చులు పహా గు. కిలకు వి. పి. గా పంపించెను. జన్మనక్షత్రము గాని, నామముగాని పంపి కార్తెకు రీడింగు సహా సం॥ ఫలము రూ॥ 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపించెను.

ప్రశ్న 0-4-0, లగ్న సంజాము అన్న పిరిపర్చెనము.

గురుజ్యోతిషాలయము

గోపాలపురం, క్రొత్తపేటపాస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

విటియొక్క-సుగుణములను గుఱించి యిదివరకే అచరికిని

వాగుగా ఎల్లచోట్లయందును తెలిసి

అట్లు తెలియని వారు ఆలస్యముగా

మా లోకామయహార కస్తూరిమాత్రలను

Regd Trade Mark

తెప్పించి, ఒకదాని వాడిన మీరు మిక్కిలి తృప్తిచెందెదరని మా నిశ్చితార్థిప్రాయము. ప్రతిదినము. అడుగకడే మాకు వచ్చుచున్న ప్రశంసాపత్రములే ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము.

ఇది మేలైనకస్తూరి, మంతుమపువ్వు, అపూర్వమైనపీడధులు మొదలగునవి చేర్చి, శాస్త్రోక్తముగా తయారు చేయబడినది. తాంబూలముతో గాని, విడిగా గాని ఉపయోగించవచ్చును. వలవిధజ్వరములు, దగ్ధలు, శీతలము అశీర్ణము, జ్వర, కడుపుబ్బరము, కడుపునొప్పి పిల్లలు పడితేము, ప్రక్కల తామ్ర, అగ్నిమాంద్యము, మలబద్ధము బలహీనత మొదలగువాటికి వ్రాయుధమునలె పనిచేయును. స్త్రీలు పసిపిల్లలలో ముగిలివారు మొదలగువారికి అమృతపదానము. 250-800 మాత్రలు గల బుడి 1 కి ధర రూ॥ 0-4-0 6 పోస్టు ఖర్చు 0-4-0 కి. పోస్టుఖర్చుతో సహా రూ॥ 1-8-0, 12 కి రూ॥ 2-8-0, 25 కి రూ॥ 5-8-0.

భిషగ్గర్త పాశ్యపు వెంకటాచల పండితులు, పొప్రేటరు.

శ్రీ సీతారామవైద్యశాల, మైసూరు.

మహర్షిదేవేంద్రనాథ తాకూర్ గారి స్వీయచరిత్రము

(గ్రంథకర్త:- మొక్కపాటి రామమూర్తి గారు)

చివర క్రియ ముఖ్యముగా చదువ దగినది. 214 పేజీలు

సండుక్యాలికోడెండు ఫెడర్ వైటు కాగితములు

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము

అంధప్రతికాకారాలయము. 7, తంబు చెట్టివీధి, మదరాసు

ధర రూ॥ 2 8

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

AMRUTANJAN

BEST INDIAN PAIN BALM

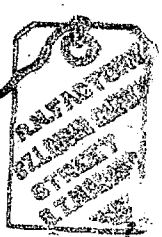
Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT. BOMBAY & MADRAS.

ఎవ్వడును మేలైన సరకునేకొనుడు.

కడచిన 9 సం॥

రములనుండి ప్రజల మెప్పునుబడసిన ఇంగులో తెలుపబడినట్టి దారపుసంయలను, నలలను కొనుగు. మిక్కిలి నాగ్యమైన, గట్టిదారములతో అల్లబడినవి. పర్వతముల ప్రత్యేకధరలు గలవు. వినులకు ఈ దిగువవిలాసమునకు అంగ భాషలో వ్రాయులెన ఆర్. ఎన్. ప్లాకర్, 87, లింగి చెట్టివీధి, మదరాసు.

ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన

శ్రీకృష్ణ జ్యోతిర్విద్యాలయం, తణజం ప. గోదావరి.

(ప్రాప్తయిట:-) ప్రాఫెసర్ కే. యకా, తిమ్మ రీడింగ్

1 సం॥ ఫలముకు రూ॥ 2 ప్రతి సం॥ ఫలం యెంతకీ ప్రతి 3 మాసముల ఫలం రీడింగ్ రూ॥ 25. 5 ప్రశ్నలకు రూ॥ 2 అకాల దిక్ష్ పంపిన విధన సం॥ గంటల పంచాంగము సప్తకీ తెట్టతో పంపబడును. 12 పంచాంగములు రూ॥ 2. ఈ పంచాంగములో విశేషములు చాలా వున్నవి. జ్యోతిషము తెలుస్తానీ వారికి చాలా వుపయోగము.

సప్తకీ తెట్ట ఇచ్చినవారు:- 1 శ్రీచంద్రుడు మున్నేటు జరిపించాడుగారు 2 కే. పి. తిమ్మరావుగారు 3 వివాక బహదర్ మోదల్ రామనంద్రావుగారు 4 కె. శ్రీనివాస ఆయ్యరుగారు 5. పి. జిల్లా రిజిస్ట్రార్, కృష్ణా. 6 మహమ్మదు అలీసాహెబుగారు జిల్లా స్థాపకం లెండెంబు ప. గోదావరి జిల్లా.

వాణి జ్యోతిషాలయం, మెటపాడు

పశ్చిమ గోదావరిజిల్లా

వలయునారు వారి జాతక విక్రమయొక్క సకలభాగ జననకాల ఘడియలుగాని (వాసిపండించినయెడల) జాతకయొక్క ఆయుర్దాయము, శరీరదాహ్యము, ధనము, సోమసోదరిలు మాతృ, భూమి, పితృ, సంతతి, శత్రువు, కన్యప్రేమ ద్వికళత్రము, భాగ్యము, పితృ, ఉద్యోగము, లాభము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు సంగతులు వ్రాసి పంపించెదమని తీవ్రము యావత్తుకన్నా మహావీర్య, శత్రుత్వ కే, గంభీరము, మహాదళకు దళాధిపతిములు వ్రాయుటకు రూ॥ 12. (2) మిమ్మనూ మహావీర్య ఫలితములు జరుగునున్న మహావీర్యము, గృహ ఫలితములు జరుగునున్న అంత్యకా ఫలితములు వ్రాయుటకు రూ॥ 6. (3) జీవితమున్నా మహావీర్య ఫలితములు జరుగునున్న మహావీర్య అంత్యకా ఫలితములు వ్రాయుటకు రూ॥ 3. గోవారము సత్యవర్ణ ప్రశ్నలు రూ॥

వెంకట సుబ్బయ్యశాస్త్రి

నారకాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమారుడు

ఆయుర్వేదాపధ రత్నా కరమ

చరక చికిత్సాస్తానము రూ॥ 6

అంధప్రదేశ్ రాష్ట్రములో రూ॥ 2, పద్మవతి (2046) చార్జర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, తెల